

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 24. 5. 2019

Število objav: 21

Internet: 13

Tisk: 8

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 1

Inženirska zbornica ...: 3

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 7

Zakon o ... načrtovanju: 1

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 1

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 1

Gradbeništvo, graditev: 12

Internet	Naslov	Razpoloženje v nemškem gospodarstvu maja še nekoliko slabše		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo v svetu; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 7	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...predelovalnem sektorju je razpoloženje ostalo bolj ali manj nespremenjeno, pri čemer so se pričakovanja za prihodnje mesece izboljšala prvič po septembru 2018, v gradbeništvu pa se po občutnem poslabšanju na prehodu v leto 2019 razpoloženje že nekaj mesecev izboljšuje. "Gradbeni bum se nadaljuje," je ocenil Fuest. Ifo raziskavo...			

Internet	Naslov	Izbirata tako delodajalec kot delavec		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Sta.si; 520.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Slovensko gospodarstvo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 8	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...iskanju kadrov. Po besedah Mirjane Zgaga iz mariborske območne enote zavoda za zaposlovanje je v regiji trenutno največ potreb po kadrih v kovinarstvu, gradbeništvu in zdravstvu. Tudi ona opaža, da se podjetja vedno bolj lotevajo iskanja delavcev na svoj način, ne le z objavo oglasa na zavodu za zaposlovanje. "Še...			

Internet	Naslov	Pomursko gospodarstvo se je opazno odlepilo od dna		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Vecer.com; 286.983, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 16	Avtor	Majda Horvat		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...neto podjetnikov dohodek pa je znašal 19 milijonov evrov, kar je za 12 odstotkov več kot leto prej. Najbolj uspešni so bili podjetniki, ki se ukvarjajo z gradbeništvom , predelovalno dejavnostjo in trgovino. Pri podjetnikih je bilo lani zaposlenih 2665 delavcev (17 več kot leto prej), od tega dobra petina pri podjetnikih,...			

Tisk	Naslov	Produktivnost še vedno pod slovenskim povprečjem		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Novi tednik Celje; 146.000, Slovenija	Stran: 4	Površina: 655 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 19	Avtor	Janja Intihar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...ljudi, kar glede na leto 2017 pomeni 6-odstotno povečanje. Največ, skoraj 44 odstotkov, je bilo zaposlenih v predelovalnih dejavnostih, sledijo trgovina, gradbeništvo in gostinstvo. V predelovalnih dejavnostih je bilo tudi največ novih zaposlitev. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila 9-odstotna. Še več dobička,...			

Internet	Naslov	(Intervju) Jacqueline Stuart, S-invest: Slovenija gradi premalo poslovnih, industrijskih in logističnih objektov		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Finance.si; 144.008, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 24	Avtor	Vasilij Krivec		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...do 400 tisoč evrov. Namenjena bodo državljanom iz bližnjevzhodnih držav. Je za premalo investicij kriva birokracija? Da, to je ena večjih težav. Nova gradbena zakonodaja je sicer nekoliko olajšala razvoj projektov, vendar so spremembe premajhne za večji preboj. Tuje naložbene agencije sicer opravljajo dobro delo in prepričujejo...			

Internet	Naslov	Nemško rast v prvem četrletju so gnali poraba gospodinjstev in naložbe v gradbeništvu		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Finance.si; 144.008, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Novice; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Albina Kenda		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Nemško rast v prvem četrletju so gnali poraba gospodinjstev in naložbe v gradbeništvu Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gospodarska rast dodaj Nemčija dodaj BDP dodaj Destatis dodaj eurostat dodaj Čas branja: 2...			

Tisk	Naslov	GZS o uravnilihki zgodovinskih razsežnosti		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Večer; 107.900, Slovenija	Stran: 6	Površina: 496 cm ²
	Rubrika, Datum	Gospodarstvo; 24. 5. 2019		
Stran v zbirki: 30	Avtor	Jelka Zupanič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...zaposlenih. Bogdan Božac iz podjetja Marles hiše je denimo povedal, da se bodo stroški dela v gradbeništvu takrat zvišali za 12 odstotkov, v nekaterih podjetjih celo za 18. Za investicije bo ostalo polovico manj denarja, v petih letih bo gradbeništvu izgubilo do tretjino delovnih mest. Brez dela bo ostalo deset tisoč delavcev, če upoštevajo...			

Tisk	Naslov	Minimalna plača kot grožnja		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Dnevnik; 107.900, Slovenija	Stran: 4	Površina: 757 cm ²
	Rubrika, Datum	V ospredju; 24. 5. 2019		
Stran v zbirki: 32	Avtor	Igor Dernovšek		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...manj potreb po zaposlovanju ljudi, ki zdaj delajo na manj zahtevnih delovnih mestih, kaže anketa GZS. Po ocenah Bogdana Božca iz Marles hiš naj bi se v gradbeništvu sredstva za naložbe skrčila s 112 na 63 milijonov evrov, medtem ko naj bi se število zaposlenih v petih letih znižalo za okoli 10.000. Direktor Zbornice...			

Internet	Naslov	Nemško rast v prvem četrletju so gnali poraba gospodinjstev in naložbe v gradbeništvu		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 36	Avtor	Albina Kenda		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Nemško rast v prvem četrletju so gnali poraba gospodinjstev in naložbe v gradbeništvu Več iz teme. Obveščaj me o novih člankih: gospodarska rast dodaj Nemčija dodaj BDP dodaj Destatis dodaj eurostat dodaj Čas branja: 2...			

Internet	Naslov	Kaj kopljejo v asfaltni bazi		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 38	Avtor	P. Suzana Kovačič		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...prostor, kjer še ne morejo napovedati, kdaj bodo uvedli inšpekcijski postopek. Kot so pojasnili, se vsaka prijava uvršča po kriterijih, ki jih določata gradbeni zakon in interni akt inšpektorata; prednost imajo prijave, iz katerih je razbrati, da je ogroženo zdravje in življenje ljudi, javna varnost ali premoženje večje...			

Tisk	Naslov	Z energetiko enkrat gor in drugič dol		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Dolenjski list; 38.000, Slovenija	Stran: 15	Površina: 422 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 40	Avtor	Gornik B. Dušič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...dejavnosti. Od omenjenih 102 milijonov evrov neto čistega dobička ga je 45 milijonov nastalo v energetiki, 26 v predelovalni dejavnosti, 11 v trgovini in 7 v gradbeništvu . Predelovalne dejavnosti so imele največ neto dodane vrednosti, sledi energetika. 380 družb (med njimi 1 velika in 6 srednjevelikih) s področja trgovine,...			

Internet	Naslov	Kaj kopljejo v asfaltni bazi		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Gorenjskiglas.si; 24.607, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 42	Avtor	P. Suzana Kovačič		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...prostor, kjer še ne morejo napovedati, kdaj bodo uvedli inšpekcijski postopek. Kot so pojasnili, se vsaka prijava uvršča po kriterijih, ki jih določata gradbeni zakon in interni akt inšpektorata; prednost imajo prijave, iz katerih je razbrati, da je ogroženo zdravje in življenje ljudi, javna varnost ali premoženje večje...			

Internet	Naslov	Kaj kopljejo v asfaltni bazi		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Gorenjskiglas.si; 24.607, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 44	Avtor	P. Suzana Kovačič		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...prostor, kjer še ne morejo napovedati, kdaj bodo uvedli inšpekcijski postopek. Kot so pojasnili, se vsaka prijava uvršča po kriterijih, ki jih določata gradbeni zakon in interni akt inšpektorata; prednost imajo prijave, iz katerih je razbrati, da je ogroženo zdravje in življenje ljudi, javna varnost ali premoženje večje...			

Tisk	Naslov	Zaraščena zemlja za gradbeno parcelo		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Mandrač; 15.500, Slovenija	Stran: 4	Površina: 423 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 45	Avtor	D. M.		
	Teme	Gradbena parcela		
Povzetek	...Zaraščena zemlja za gradbeno parcelo Prva predstavitev temeljnega prostorskega dokumenta, Občinskega prostorskega načrta, ki so jo pripravili za občinske svetnike, člane delovnih teles OS...			

Internet	Naslov	Sandi Muheljč, nosilec projekta Kava na tirih		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Si21.com; 10.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 48	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...sem bil delavcem na gradbišču v napoto, potem sem med počitnicami pomagal pri administrativnih zadevah.«Zaradi gospodarske krize, ki je zelo prizadela gradbeništvo, je podjetje leta 2012 propadlo, oče je šel delat v Avstrijo, po dveh letih so mu sledili tudi drugi člani družine.»V Sloveniji sem zaradi jezika in šole...			

Tisk	Naslov	Pravni napovednik		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Pravna praksa; , Slovenija	Stran: 39	Površina: 486 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 49	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...Slovenije; <www.zds.si>. hHM Ministrstvo za pravosodje; <www.mp.gov.si>. Vrste objektov in vrste gradenj po novem E mmi Šola za upnike: izvršilni postopek BE2 Gradbenem zakonu B mi Cdružeme delodajalcev Slovenije <www.zds.si>. NEBRA; <wnw.nebra.s:>. BES HZmi Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2), Zakon EDQB3B Dnevi varstvoslovja...			

Tisk	Naslov	Trije prostorsko-gradbeni zakoni		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Pravna praksa; , Slovenija	Stran: 32	Površina: 518 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 51	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska dejavnost, inženirji , Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeni zakon , Zakon o prostorskem načrtovanju		
Povzetek	...ZUreP-2 je nadomestil tri zakone (Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1),4 Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP)5 in Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt),6 razen njegovega 89. člena). Določa cilje, načela in pravila urejanja prostora, udeležence, ki delujejo na tem področju, vrste prostorskih aktov,...			

Internet	Naslov	Več milijonov evrov naložb v podravske ceste in železnico		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	Lokalec.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 53	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...kolesarske povezave,“ je izračunal. Posvet o trajnostnem infrastrukturnem razvoju Podravja je potekal v organizaciji Društva za ceste severovzhodne Slovenije, Inženirske zbornice Slovenije ter Združenja za promet in prometno infrastrukturo. “V našem društvu vsako leto organiziramo posvetovanje z zanimivo in aktualno tematiko, s katero vedno. ..			

Internet	Naslov	Briefing: CD – Cultural and Congress Centre Ljubljana (May 2019)		
Zaporedna št. 19	Medij; Doseg	Kongres-magazine.eu; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 56	Avtor	Unknown		
	Teme	Svetovni gradbeni forum 2019		
Povzetek	...Cultural and Congress CentreWorld Construction Forum 2019In the beginning of April 2019, expert speakers from around the world and from Slovenia joined the World Construction Forum 2019 (WCF2019) to discuss individual topics within the overall theme Buildings and Infrastructure Resilience from Climate Changes to Disaster Risk and...			

Tisk	Naslov	SLOVENIJA GRADI PREMALO POSLOVNIH, INDUSTRIJSKIH IN LOGISTIČNIH OBJEKTOV		
Zaporedna št. 20	Medij; Doseg	Finance - priloga; , Slovenija	Stran: 4	Površina: 605 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 5. 2019		
Stran v zbirki: 58	Avtor	Vasilij Krivec		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...do 400 tisoč evrov. Namenjena bodo državljanom iz bližnjevzhodnih držav. Je za premalo investicij kriva birokracija? Da, to je ena večjih težav. Nova gradbena zakonodaja je sicer nekoliko olajšala razvoj projektov, vendar so spremembe premajhne za večji preboj. Tuje naložbene agencije sicer opravljajo dobro delo in prepričujejo...			

Internet	Naslov	Več milijonov evrov naložb v podravske ceste in železnico		
Zaporedna št. 21	Medij; Doseg	Mbreport.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 23. 5. 2019		
Stran v zbirki: 61	Avtor	Unknown		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije , Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...kolesarske povezave,” je izračunal. Posvet o trajnostnem infrastrukturnem razvoju Podravja je potekal v organizaciji Društva za ceste severovzhodne Slovenije, Inženirske zbornice Slovenije ter Združenja za promet in prometno infrastrukturo. “V našem društvu vsako leto organiziramo posvetovanje z zanimivo in aktualno tematiko, s katero vedno. ..			

Razpoloženje v nemškem gospodarstvu maja še nekoliko slabše

Razpoloženje v nemškem gospodarstvu se je maja še nekoliko poslabšalo, s čimer se nadaljuje negativni trend, ki se je začel avgusta lani. Kazalnik gospodarske klime, ki ga izračunava Münchenski inštitut Ifo, se je v primerjavi z aprilom znižal za 1,3 točke na 97,9 točke. Razlog je občutno slabša ocena trenutnih razmer.

Podkazalnik, ki meri ocene trenutnih razmer, se je namreč znižal za 2,8 točke na 100,6 točke, kazalnik pričakovanj za prihodnje mesece pa je ostal nespremenjen pri 95,3 točke, so sporočili iz inštituta.

Majska vrednost kazalnika je najnižja po koncu 2014 in nižja od pričakovanj analitikov, dodajajo tuje tiskovne agencije. "Nemškemu gospodarstvu še vedno manjka dinamike," je ugotovil predsednik Ifo Clemens Fuest.

Največje poslabšanje razpoloženja so maja zabeležili v storitvenem sektorju, padec kazalnika pa je bil največji po aprilu 2013. Nekoliko manjši je bil upad kazalnika v trgovini na drobno, kjer so bili trgovci na debelo slabše razpoloženi, trgovci na drobno pa bolje.

V predelovalnem sektorju je razpoloženje ostalo bolj ali manj nespremenjeno, pri čemer so se pričakovanja za prihodnje mesece izboljšala prvič po septembru 2018, v **gradbeništvu** pa se po občutnem poslabšanju na prehodu v leto 2019 razpoloženje že nekaj mesecev izboljšuje. "Gradbeni bum se nadaljuje," je ocenil Fuest.

Ifo raziskavo izvaja na vzorcu približno 9000 podjetij. Nemčija je ena največjih svetovnih izvoznic, stanje njenega gospodarstva pa mnogi razumejo kot indikator razmer v svetovnem gospodarstvu.

V zadnjem času se paradni konj evropskega gospodarstva zaradi povečanih tveganj v globalnem gospodarstvu in trgovinskih trenj sooča z vse več napovedmi nižje gospodarske rasti od predhodnih pričakovanj. Po napovedih vlade v Berlinu naj bi rast letos dosegla le 0,5 odstotka, se bo pa po pričakovanjih prihodnje leto spet okrepila.

Izbirata tako delodajalec kot delavec

Medtem ko se brezposelnost v Podravju znižuje, so potrebe po ustreznem kadru vedno večje, zato morajo podjetja vlagati več truda v iskanje primernih ljudi. Izbira poteka na obeh straneh, zato se morajo tako potencialni delavci kot delodajalci znati ustrezno predstaviti in ponuditi, so povedali govorniki na današnjem Kariernem sejmu v Mariboru.

Da je iskanje primernih delavcev težavnejše kot pred nekaj leti, kaže vedno večja udeležba podjetij na omenjenem sejmu v organizaciji portala Mojdelo.com. Tokrat se jih predstavlja okoli 60, med njimi so tudi večja podjetja, kot so **NLB**, Pošta Slovenije, Lidl Slovenija, Gorenje Group, Adecco, Triglav, Spar Slovenija, Petrol, Vzajemna, Zavarovalnica Sava, Mahle Metrika in Paloma.

"Za razliko od lanskega leta, ko se je iskalo predvsem tehnične poklice, se zdaj išče vse," je povedal predstavnik Štajerske gospodarske zbornice (**ŠGZ**) Aleš Kegl. Po njegovih ocenah se podjetja vedno manj zanašajo na agencije in raje pristopajo neposredno k iskanju kadrov.

Po besedah Mirjane Zgaga iz mariborske območne enote zavoda za zaposlovanje je v regiji trenutno največ potreb po kadrih v kovinarstvu, **gradbeništvu** in zdravstvu. Tudi ona opaža, da se podjetja vedno bolj lotevajo iskanja delavcev na svoj način, ne le z objavo oglasa na zavodu za zaposlovanje.

"Še posebej na področjih, kjer je razpoložljivega kadra veliko, se zatekajo k objavam na družbenih omrežjih ali pa prosijo že zaposlene, da razširijo glas o prostem delovnem mestu," je povedala na okrogli mizi o tem, ali podjetje izbira delavca ali delavec podjetje. "Trg dela trenutno deluje tako, da izbirajo eni in drugi, a na koncu še vedno odloči delodajalec," je prepričana.

Največ težav pri iskanju zaposlitve v Podravju imajo dolgotrajno brezposelni, visoko izobraženi in ženske. Zato na zavodu izvajajo različne programe zanje, med drugim program socialne aktivacije, da se tiste, ki so že dlje časa doma, ponovno navadi na najmanj osemurno stalno aktivnost.

Uspešni so tudi programi prekvalifikacij. Tako je zavod za zaposlovanje z avtobusnim podjetjem Marprom usposobil številne voznice, da zdaj vozijo mestne avtobuse, na **ŠGZ** pa so lani zagnali nov program vajeništva za varilce. "

Dolgoročno bo tudi s strani države treba poskrbeti, da bo izobraževanje bližje potrebam na trgu," je opozoril Kegl.

Podjetja po besedah direktorja tehnološkega centra Teces Mateja Gajzerja poskušajo nagovarjati ne le srednješolce, ampak tudi že osnovnošolce, da bi se odločili za poklice, ki jih potrebujejo. Obenem je opozoril, da se od delavcev danes zahteva multidisciplinarna znanja, torej ni dovolj, da obvladajo ozko strokovno področje, ampak je zaželeno, da imajo uvid še v druga področja. "Vsi smo na trgu, tako delodajalci kot delavci, zato se moramo znati ustrezno tržiti," je dodal.

Na to je opozoril tudi Tomaž Gorjup iz agencije za spletni marketing in spletno oglaševanje **SDM**. Kot je agilna njihova panoga, iščejo tudi agilne posameznike, ki so se stalno pripravljani učiti in prilagajati novim razmeram. "Ni toliko pomembna formalna izobrazba kot volja in želja," je dejal.

Iskalcem zaposlitve svetuje, da poleg uradnih papirjev predstavijo tudi druge svoje lastnosti in sposobnosti. "Delodajalcu moraš predstaviti svojo energijo. Takšni sejmi, kot je današnji v Mariboru, so dobra priložnost za to," je dejal. "Na drugi strani pa se morajo tudi podjetja znati ustrezno predstaviti, da bodo lahko pritegnila najboljše izmed množice ljudi. Ključno je, da povedo, kaj pričakujejo in kaj so pripravljena prispevati za to," je dodal.

Majda Horvat

23.05.2019, 06.00

Neto čisti dobiček je znašal 99 milijonov evrov in je zrasel za rekordnih 66 odstotkov, prihodki so se povečali za dobro desetino, več je bilo tudi zaposlenih, vendar še vedno ne zaslužijo povprečne slovenske plače

Pomursko gospodarstvo je lani doseglo izjemen poslovni uspeh. Prihodki gospodarskih družb v tej regiji so dosegli dve milijardi 743 milijonov evrov (od tega dobro milijardo na tujih trgih) in so bili v primerjavi s predhodnim letom višji za 11 odstotkov. Neto čisti dobiček je znašal 99 milijonov evrov, kar je 66 odstotkov več kot v letu 2017. Ob tem so gospodarske družbe povečale tudi število zaposlenih, na podlagi preračuna delovnih ur za 758. To je pokazala analiza o poslovanju pomurskega gospodarstva v letu 2018, ki jo je pripravila murskosoboška izpostava Ajpesa. Pomurska regija se je po rasti neto čistega dobička zavihtela na prvo mesto med 12 statističnimi regijami, po ustvarjenem neto čistem poslovnem izidu pa se je uvrstila na deveto mesto. Predvsem pa je pomembno, da se je pomursko gospodarstvo tudi po drugih

kazalnikih o poslovanju in v slovenskem merilu odlepilo od dna in da so podjetja ustvarila trdno podlago za poslovanje in obstoj ob morebitni novi gospodarski in finančni krizi.

Šibka točka 537 podjetij

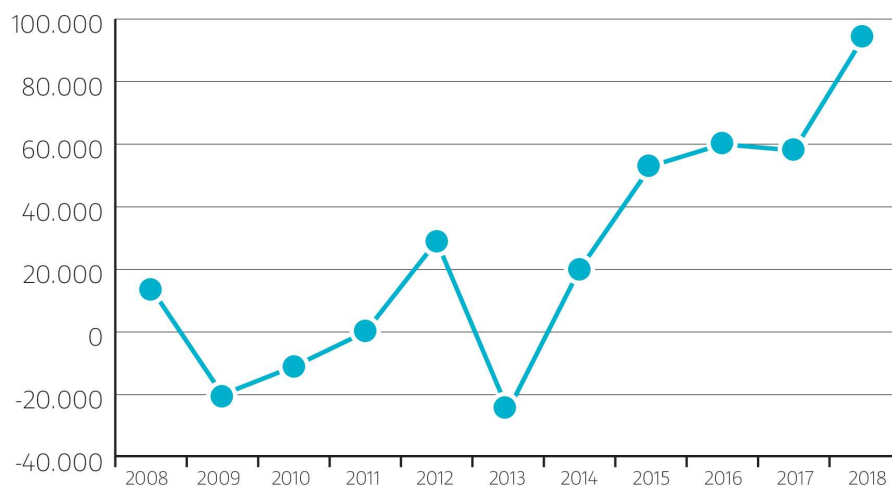
Od skupaj 1856 pomurskih gospodarskih družb je čisti dobiček v višini 122,7 milijona evrov ustvarilo 1284 družb (69,2 odstotka vseh), tega pa so v primerjavi z letom 2017 povečale za 34 odstotkov. Neuspešno je poslovalo 500 družb, ki so ustvarile čisto izgubo v višini 23,1 milijona evrov. V teh družbah je bilo zaposlenih 1752 delavcev, v vseh pomurskih družbah pa je zaposlenih skupaj 16.471. V negotovosti glede prihodnosti pa je 537 podjetij, pri katerih ustvarjena dodana vrednost ne zadošča za strošek plač in strošek amortizacije. V njih je zaposlenih 2206 delavcev, kar pomeni 13,4 odstotka vseh zaposlenih v gospodarskih družbah.

Najboljši v Sloveniji po rasti dobička

Ustvarjen poslovni uspeh temelji predvsem na občutno višjih prihodkih, ki so se na domačem trgu povečali za 13 odstotkov, na trgih EU in drugih trgih pa za štiri odstotke. Zvišali so se tudi odhodki, ki so znašali 2630 milijonov evrov in bili za devet odstotkov višji kot v letu 2017.

Regija je s 166.519 evri prihodka na zaposlenega zasedla peto mesto med vsemi statističnimi regijami (v Sloveniji je ta znašal 200.375 evrov na zaposlenega), po neto dodani vrednosti na zaposlenega, ki znaša 35.326 evrov, pa je na enajstem mestu – kljub temu da je ta zrasla kar za devet odstotkov.

Neto čisti dobiček pomurskih družb po letih (v tisoč evrih)

VEČER

Vir: Ajpes

Kljub rasti še vedno zaostanek

Prav tako so pod slovenskim povprečjem plače zaposlenih.

Povprečna bruto plača na zaposlenega je lani znašala 1450 evrov, kar je sicer za 69 evrov več kot leto prej, a še vedno dobrih 200 evrov manj od slovenske povprečne plače. Ta je

lani znašala 1.652 evrov. Najvišje plače so izplačevala podjetja v jugovzhodni Sloveniji, tam pa je povprečna bruto plača znašala približno 1800 evrov.

Če torej povzamemo: kljub izjemno uspešnemu poslovanju gospodarske družbe še niso dosegle slovenskega povprečja in zaostajajo pri prihodkih na zaposlenega (za 16,9 odstotka), pri neto dodani vrednosti na zaposlenega (za 20,4 odstotka) in pri bruto plači na zaposlenega (za 12,2 odstotka). Vrsto let pa regija prednjači v državi po kazalnikih donosnosti. Na sto evrov kapitala se je ustvarilo 65 evrov neto dodane vrednosti (v Sloveniji 46 evrov) in na 100 evrov sredstev 28 evrov neto dodane vrednosti (v Sloveniji 22 evrov).

Uspešno tudi podjetniki

Uspešno so poslovali tudi podjetniki. Lani so ustvarili prihodke v višini 248,7 milijona evrov, kar je za devet odstotkov več kot leta 2017, neto podjetnikov dohodek pa je znašal 19 milijonov evrov, kar je za 12 odstotkov več kot leto prej. Najbolj uspešni so bili podjetniki, ki se ukvarjajo z **gradbeništvom**, predelovalno dejavnostjo in trgovino. Pri podjetnikih je bilo

lani zaposlenih 2665 delavcev (17 več kot leto prej), od tega dobra petina pri podjetnikih, ki se ukvarjajo z **gradbeništvom**, tej dejavnosti pa je pripadala tudi dobra petina ustvarjene neto dodane vrednosti in petina celotnega neto podjetnikovega dohodka. Neto dodana vrednost na zaposlenega je pri samostojnih podjetnikih znašala 29.457 in je bila občutno nižja kot v letu 2017, povprečna plača na zaposlenega pa je znašala 1062 evrov in je bila za 45 evrov višja kot leto prej in tudi nekoliko višja od povprečja v Sloveniji.

Lani je v regiji poslovalo tudi 35 zadrug (dve manj kot leta 2017), v katerih je bilo 118 zaposlenih. Ustvarile so prihodke v višini 42 milijonov evrov in neto čisto izgubo v višini 126 tisoč evrov.

Blizu magične meje

"S poslovnim izidom pomurskega gospodarstva smo zadovoljni. Dober rezultat smo tudi pričakovali glede na dinamiko dela in naložb v minulem letu. Neto čisti dobiček je blizu magične meje sto milijonov evrov, podatki o rasti dodane vrednosti pa tudi kažejo, da se je gospodarstvo prestrukturiralo in da se ustvarjajo

izdelki, ki dosežejo na trgu dodano vrednost, podjetja pa jih prodajajo neposredno in ne kot četrti ali peti v verigi. Prebudil se je tudi domači trg. Donosnost kapitala in sredstev pa kaže tudi na to, da direktorji z vsakim evrom, ki ga imajo v rokah, boljše gospodarijo kot v preostalem delu Slovenije," je o poslovanju gospodarskih družb v preteklem letu povedal **Robert Grah**, direktor Pomurske gospodarske zbornice. Polovico čistega dobička so ustvarila podjetja, ki se ukvarjajo s kovinskopredelovalno, elektro in živilskopredelovalno dejavnostjo, trgovina dobrih 15 odstotkov, **gradbeništvo** sedem in kmetijstvo šest odstotkov celotnega čistega dobička.

Lani rast gospodarstva na Celjskem bolj umirjena kot prejšnja leta

Produktivnost še vedno pod slovenskim povprečjem

Gospodarstvo celjske regije je tudi lani poslovalo dobro, čeprav rast ni bila tolikšna kot leta 2017. Po podatkih, ki jih je na osnovi oddanih letnih poročil zbrala celjske izpostava Ajpesa, so se prihodki družb povišali za 9 odstotkov, predlani je bil skok še višji, saj je znašal 11 odstotkov. V primerjavi s predlani so se povečali tudi prihodki na tujih trgih, rast je bila 11-odstotna, kar je za štiri odstotne točke manj kot v letu 2016. Ustvarjeni neto čisti dobiček se je povečal za 6 odstotkov in je znašal 289 milijonov evrov. Lani se je povečalo tudi število družb in s tem tudi število zaposlenih. Žal se produktivnost še vedno povečuje zelo počasi. Neto dodana vrednost na zaposlenega je znašala 38.988 evrov, kar je za 3,5 odstotka več kot predlani, ko je bila rast še slabša, saj je bila 2,5-odstotna. Bolj kot predlani so se povečale povprečne bruto plače, ki kljub temu še vedno zaostajajo za republiškim povprečjem.

JANJA INTIHAR

Podjetja na Celjskem so lani ustvarila 6,795 milijarde evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 9 odstotkov ali 575 milijonov evrov več od predlani in 1,1 milijarde več kot v letu 2016. Tako kot v preteklih letih so bile najmočnejše družbe v predelovalnih dejavnostih, ki so ustvarile 40 odstotkov vseh prihodkov regije in približno dve tretjini prihodkov od prodaje na tujem trgu. V predelovalnih dejavnostih so imele največji delež v izvozu kovinskopredelovalne družbe, sledijo družbe, ki proizvajajo druge stroje in naprave, proizvajalke kemikalij in kemičnih izdelkov ter družbe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo motornih vozil. Po obsegu izvoza izstopajo tudi družbe s področja trgovine – tu je na prvem mestu Kovintrade – ki so ustvarile malo manj kot 16 odstotkov regijske prodaje na tujih trgih.

V regiji je trenutno 438

družb z negativnim kapitalom. Če za svoje finančno stanje kmalu ne bodo našle rešitev, jih najbrž čaka stečaj.

Celoten izvoz regijskega gospodarstva je lani znašal 2,486 milijarde evrov. Na trge Evropske unije so podjetja izvozila za 2,064 milijarde evrov blaga in storitev, kar je 15 odstotkov več kot predlani, prodaja na trgih izven unije je bila manjša za 4 odstotke. Po obsegu prihodkov, ustvarjenih na tujih trgih, so še naprej najmočnejše družbe iz celjske občine, sledijo žalske družbe in družbe iz občine Zreče.

Gospodarske družbe na Celjskem so lani zaposlovale malo več kot 44.405 ljudi, kar glede na leto 2017 pomeni 6-odstotno povečanje. Največ, skoraj 44 odstotkov, je bilo zaposlenih v predelovalnih dejavnostih, sledijo trgovina, gradbeništvo in gostinstvo. V predelovalnih dejavnostih je bilo tudi največ novih zaposlitev. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila 9-odstotna.

Še več dobička, višja tudi izguba

Celjska regija je lani že peto leto zapored poslovala s pozitivnim neto finančnim učinkom. Razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo je znašala 289 milijonov evrov, kar je za 17 milijonov evrov več kot predlani. Vsa podjetja skupaj, pozitivno jih je poslovalo 3.841, so imela 338 milijonov evrov čistega dobička, kar je za devet odstotkov več kot v letu 2017. Skoraj desetino tega dobička je ustvarila Cinkarna Celje. A tudi sicer je

gospodarstvo celjske občine ustvarilo malo manj kot polovico čistega dobička v regiji. Sledijo gospodarstva občin Žalec, Zreče, Slovenske Konjice in Prebold. Najvišjo rast čistega dobička v primerjavi z letom 2017 so zabeležila podjetja v občinah Vojnik in Podčetrtek.

Malo več kot 1.400 gospodarskih družb, ki zaposlujejo 3.900 delavcev, je lansko poslovno leto zaključilo s čisto izgubo. Znašala je 49 milijonov evrov in je bila v primerjavi s predlani višja za kar 32 odstotkov. Največ – skoraj 43 odstotkov – izgube so pridelala podjetja v občini Celje, približno četrtno ali 13 milijonov evrov pa v Štorah, kjer je bilo lani največji izgubar podjetje Valji. Za razliko od prejšnjih let lani gospodarstvo nobene občine v regiji ni poslovalo z negativnim neto finančnim učinkom, torej so povsod podjetja ustvarila skupaj več dobička kot izgube.

Celje pod regijskim povprečjem

Povprečna bruto plača v regiji je lani znašala 1.474 evrov, kar je za 79 evrov ali 6 odstotkov več kot leta 2017, a še vedno 178 evrov manj, kot je bilo povprečje v celotnem slovenskem gospodarstvu. Zaposleni v podjetjih na Celjskem so bili torej za 11 odstotkov slabše plačani od slovenskega povprečja.

Prva na lestvici je spet občina Štore, kjer je povprečna plača znašala 1.829 evrov. To je 107 evrov več kot predlani. Glavni »krivec« za prvo mesto je družba Štore Steel, kjer so lani, tudi na zahtevo sindikata, plače zvišali za 11 odstotkov, na malo manj kot 2 tisoč evrov. Sledita Vitanje in Dobje, ki sta poleg Štor edini občini v regiji, kjer je bila povprečna plača višja kot na ravni države.

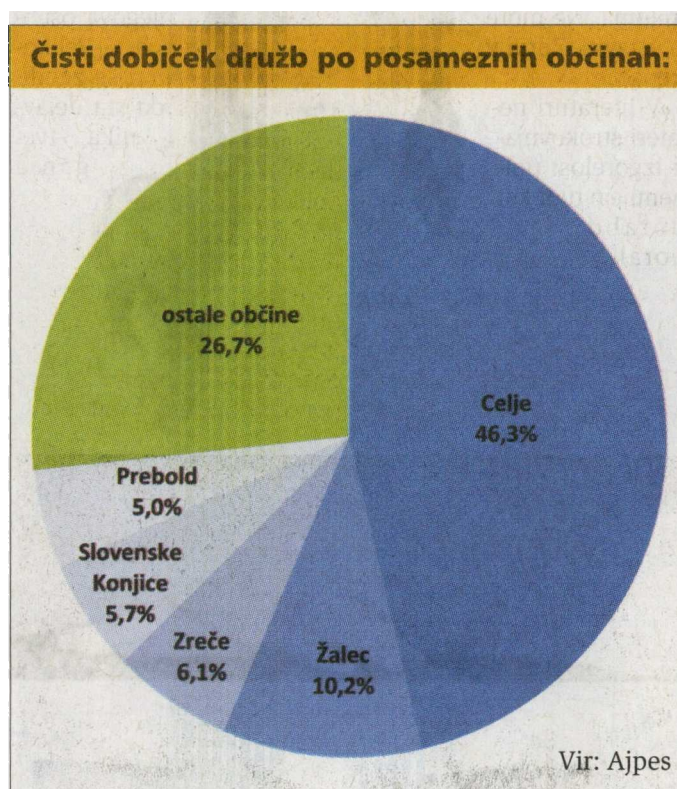
Višje od regijskega povprečja so bile plače le v občinah Zreče, Slovenske Konjice, Žalec in Braslovče, kar pomeni,

da kar štirinajst občin ni doseglo niti 90 odstotkov slovenskega povprečja. Pod regijsko povprečje je lani zdrsnila tudi občina Celje, kjer je povprečna bruto plača zaposlenih v podjetjih znašala 1.473 evrov. To je sicer le evrov manj, vendar je bila povprečna plača v celjskem gospodarstvu vsa zadnja leta nad regijskim povprečjem. Na repu lestvice so občine Kozje, Rogatec in Tabor. Podjetja v Taboru so svojim zaposlenim v povprečju na mesec izplačala le 1.060 evrov bruto, kar je skoraj 800 evrov manj kot v občini Štore.

Gospodarstvo celjske regije po produktivnosti za 12 odstotkov zaostaja za Slovenijo. Vsak zaposleni je lani ustvaril 154.239 evrov prihodkov, kar je za skoraj četrtno manj od slovenskega povprečja. Neto dodana vrednost na zaposlenega, ki je v povprečju znašala 38.988 evrov, je bila nižja za 12,2 odstotka. Regijsko povprečje so presegla le podjetja v občinah Prebold, Štore, Polzela, Celje, Podčetrtek, Braslovče, Šmarje pri Jelšah in Zreče.

Glede na dejavnost so najbolj izstopale plače na področju oskrbe z električno energijo, s plinom in paro, ki so v povprečju znašale 2.106 evrov. Nad republiškim povprečjem so imeli tudi plače v zdravstvu in socialnem varstvu, informacijski in komunikacijski dejavnosti ter pri poslovanju z nepremičninami.

Med 5.448 družbami, ki so lani na Celjskem oddale letna poročila, je 32 velikih. Samo te družbe so ustvarile 39 odstotkov vseh regijskih čistih prihodkov od prodaje, 45 odstotkov izvoza, 37 odstotkov dodane vrednosti, 40 odstotkov čistega dobička in malo več kot dva odstotka čiste izgube.

Mikro družbe, teh je bilo lani na Celjskem registriranih 4.631, so ponovno dokazale, da so bolj prilagodljive in dinamične kot velike družbe. V primerjavi s predlani so prodajo povečale za 25 odstotkov, izvoz za 47 odstotkov in dodano vrednost za petino.

(Intervju) Jacqueline Stuart, S-invest: Slovenija gradi premalo poslovnih, industrijskih in logističnih objektov

Čas branja: 3 min

0

23.05.2019 09:15

Jacqueline Stuart, direktorica nepremičninske družbe S-Invest, se ne strinja s splošnim prepričanjem, da v Sloveniji doživljamo prerod novogradenj

VASILIJ KRIVEC

Več iz teme:

intervju >

nepremičnine >

BTC >

Evropska unija >

Jacqueline Stuart >

S-Invest >

Podjetja poslujejo v zastarelih prostorih, tuja podjetja ne najdejo ustreznih skladišč, veliko investorjev odvrnejo neprijaznost uradnikov in zelo zapleteni birokratski postopki. To odvrača tuje investicije in zavira razvoj slovenskih podjetij.

V Sloveniji je bilo lani precej novih investicij v stanovanjske, industrijske in trgovske objekte. Se strinjate s tem?

Če od koderkoli pogledam v nebo, vidim morda en žerjav, zato ne morem potrditi vaše trditve. Investicije v vse vrste objektov so nezadostne, z izjemo gradnje stanovanj in hotelov v Ljubljani. Gradi se več kot dva tisoč novih in prepotrebnih stanovanj, vendar se ti projekti razvijajo prepočasi. Ljubljana ima dovolj hotelov, ponudba povsem sledi povpraševanju, vendar domači razvijalci projektov verjamejo, da gre za dobro investicijsko priložnost, zato gradijo nove.

Vendar smo prav ta teden v Financah objavili, da v ljubljanskih hotelih ni mogoče dobiti proste postelje.

Kar ste zasledili, je sicer res, vendar booking.com kaže, da bo že ob koncu tedna prostih vsaj 105 sob. Gre za sezonski vpliv, ki je precej večji kot v drugih večjih evropskih mestih. Hoteli so razprodani na vrhu turistične sezone in kadar v Ljubljani poteka več dogodkov. Jeseni in spomladi je zasedenost povprečna, od novembra do marca je nizka. Ljubljanske prenočitve bolj kot na poslovnih temeljijo na turističnih obiskih. Domačih poslovnih gostov v Ljubljani tako rekoč ni, saj jo poslovneži obiščejo in se še isti dan vrnejo domov.

Zanimivo je, da ne gradimo nobene poslovne stavbe.

To je zelo kritično področje, ki je prav gotovo na dnu. V Sloveniji prvovrstnih (class A) poslovnih prostorov tako rekoč nimamo. Podjetja poslujejo v zastarelih in neprimernih poslovnih stavbah z veliko porabo energije, zato plačujejo visoke stroške,

s čimer so posredno odgovorna za ogljične izpuste. V **BTC** se sicer načrtujeta dve novi poslovni stavbi, vendar ne bosta končani še nekaj let.

Kakšno pa je povpraševanje po teh prostorih?

Vsako podjetje želi seveda poslovati v najboljših možnih razmerah, vendar si vsa tega ne morejo privoščiti. Obstajajo pa podjetja, ki jih zanimajo izključno najbolj moderne poslovne stavbe na odličnih lokacijah. Gre predvsem za informacijska podjetja in finančni sektor.

Je v Ljubljani dovolj zemljišč za poslovno gradnjo?

To že, vendar namembnost teh zemljišč ni prilagojena lokaciji. Prav tako je večina predragih.

Za znane naročnike se gradi precej logističnih in industrijskih objektov.

Vendar je ta segment prav tako zelo podhranjen. Samo letos je v Ljubljani in Kopru kar 70 podjetij iskalo primerne skladiščne objekte. Zelo težko je najti primerne, ker jih preprosto ni oziroma jih je premalo. To zelo zavira tuje naložbe in razvoj domačih podjetij.

Videti je, da je pri poslovnih nepremičninah dovolj le trgovskih površin.

V Ljubljani je dovolj nakupovalnih središč, ki zadovoljujejo povpraševanje, vendar prostih mest ni na pravih lokacijah. Globalne blagovne znamke iščejo od 300 do 500 kvadratnih metrov velike prostore, kjer bi razvile konceptualne trgovine. Želijo jih odpreti v središču mesta, tam ni prostega mesta. Še več! V središču Ljubljane ni primernih stavb za takšne trgovine.

Zakaj je vsega premalo?

To se sprašujem tudi sama. Slovenija je bila najbolj razvita in vplivna država nekdanje Jugoslavije. Navdušuje me Beograd, kjer se gradi veliko objektov vseh vrst. Tisoče stanovanj, novih poslovnih stavb, trgovskih središč. Gradijo jih lokalna in mednarodna podjetja. Zelo podobno je celo v Bosni. V okolici Sarajeva bodo na okoli

1,7 milijona kvadratnih metrov površin zgradili stanovanja, ki bodo stala od sto do 400 tisoč evrov. Namenjena bodo državljanom iz bližnjevzhodnih držav.

Je za premalo investicij kriva birokracija?

Da, to je ena večjih težav. Nova **gradbena zakonodaja** je sicer nekoliko olajšala razvoj projektov, vendar so spremembe premajhne za večji preboj. Tuje naložbene agencije sicer opravljajo dobro delo in prepričujejo tuje naložbenike, da so v Sloveniji dobrodošli. Vendar jih veliko ne doživi prijaznega sprejema.

V čem smo neprijazni?

Nekateri uradniki na davčni upravi, upravnih enotah in v drugih agencijah postavljajo ovire, ki se zdijo nepremostljive. Veliko je tudi nasprotujočih si pogojev. Na upravni enoti zahtevajo eno stvar, za naslednjimi vrati zahtevajo nekaj povsem drugega. Sprejem tujcev, predvsem tistih, ki ne prihajajo iz držav **Evropske unije**, je včasih prav šokanten. Šele nato bi opozorila na zelo dolge in nepregledne postopke za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo večjih poslovnih ali industrijskih objektov. Poznam kar nekaj primerov, ko so podjetja, namesto da bi zgradila nove stavbe, obnovila stare, saj bi na ustrezne dokumente in dovoljenja čakala leta in leta. Razumem, da je skrb za okolje zelo pomembna. Vendar se moramo zavedati, da stare stavbe precej bolj obremenjujejo okolje kot moderne in energetske učinkovite.

Ali bančni sistem spremlja razvijalce projektov?

Banke imajo dve težavi. Zaposlujejo premalo nepremičninskih strokovnjakov. Zaposleni v kreditnih oddelkih brez nepremičninskih specialistov ne morejo pravilno opredeliti tveganj takšnih projektov. Če tveganj banka ne razume, ne odobri posojila. Trenutno eden izmed zaposlenih iz slovenske banke v angleški Henley Business School opravlja magisterij iz financiranja nepremičninskih projektov. Dobro bi bilo, da bi takšna izobraževanja opravilo več zaposlenih. Prav tako bi morale slovenske fakultete vzpostaviti takšne izobraževalne programe.

In katera je druga težava?

Med kreditnim razcvetom v zadnjem desetletju so banke financirale celotne projekte, ne le od 60 do 70 odstotkov, kot je to ponavadi. S tem so prevzele vse tveganje nase in v nekaterih primerih prevzele lastništvo zavoženih projektov. Tudi zato v Sloveniji nimamo razvitih lastniško-dolžniških produktov.

Nimamo niti lastnih razvijalcev večjih nepremičninskih projektov. Zakaj?

Nimajo dovolj znanja in izkušenj, zato jih morajo pridobiti.

Zakaj ni tujih razvijalcev?

Nekaj jih je, vendar zelo malo. Slovenija je v primerjavi z drugimi srednjeevropskimi državami zelo majhna. V primerjavi z drugimi državami, nastalimi iz Jugoslavije, je precej bolj razvita, zato je prostora za rast precej manj kot v teh državah.

Nemško rast v prvem četrletju so gnali poraba gospodinjstev in naložbe v **gradbeništvu**

Čas branja: 2 min

0

23.05.2019 12:12

Sveža objava potrjuje prve ocene, da je k nemški rasti največ pripomogla domača poraba, pogledali smo, kako so zrasle posamezne komponente nemškega BDP

ALBINA KENDA

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

[gospodarska rast >](#)[Nemčija >](#)[BDP >](#)[Destatis >](#)[eurostat >](#)

Že v prvi oceni, ki je bila objavljena pred dobrim tednom, so nemški statistiki ocenili, da je k nemški gospodarski rasti v prvem četrtletju glede na prejšnje -najbolj bistveno pripomogla domača poraba. Po nemških ocenah današnja druga objava o nemškem BDP znova kaže na izrazito različno gibanje krepkejše domače porabe in pa šibkejšega zunanjšega povpraševanja, obenem pa nekateri v objavi vidijo tudi dokaz, da naj bi učinki enkratnih disrupcij v domačem gospodarstvu izzveneli. Med omenjenimi motnjami gre zlasti za uvedbo novega merilnega cikla WLTP v avtomobilski industriji.

Spomnimo, kakšno rast je imela Nemčija v prvem četrtletju. Nemški statistiki so objavili četrtletni in medletni podatek,

- **0,4-odstotna** je bila rast nemškega BDP prvem četrtletju letos glede na zadnje četrtletje lani *po sezonsko, koledarsko in cenovno prilagojenih podatkih*;
- **0,6-odstotna** je bila rast nemškega BDP glede na isto četrtletje leto prej *po podatkih, ki niso bili prilagojeni sezonsko, temveč le cenovno*; to so podatki, na podlagi katerih je **Destatis** danes ponudil podrobnejši vpogled v posamezne komponente BDP.

Kaj je prispevalo k nemški rasti v prvem četrtletju

Kot so navedli nemški statistiki v drugi objavi, je nemški BDP v prvem četrtletju v tekočih cenah znašal nekaj manj kot 852 milijard evrov, k 0,6-odstotni rasti nemškega BDP pa je po podatkih, ki niso sezonsko, pač pa le cenovno prilagojeni, **največ prispevalo domače povpraševanje**.

Pri tem se je **poraba gospodinjstev** v prvem četrtletju medletno okrepila za 1,1 odstotka. **Javna končna poraba** je sicer v istem obdobju zrasla nekaj bolj, za 1,4 odstotka, vendar ne gre pozabiti, da je v osnovi zasebna poraba gospodinjstev veliko večja od javne. Tako je v prvem četrtletju 2019 v tekočih cenah poraba gospodinjstev

znašala dobrih 438 milijard evrov, končna javna poraba pa nekaj manj kot 166 milijard evrov.

Bruto investicije so v opazovanem obdobju zrasle za 2,8 odstotka, kažejo podatki Destatisa. Pri tem so bruto naložbe v osnovna sredstva zrasle za 3,3 odstotka: od tega nadaljnji razrez pokaže, da so se v prvem četrtnetju na medletni ravni v Nemčiji bruto **naložbe v opremo in stroje** povečale za 2,3 odstotka, bruto **naložbe v gradbeništvo** za 5,3 odstotka, bruto naložbe v druga osnovna sredstva pa so upadle za 0,1 odstotka,

In kako je bilo z nemškim izvozom in uvozom? Po prvih izračunih nemških statistikov se je izvoz blaga in storitev v prvem četrtnetju medletno povečal za 1,5 odstotka, medtem ko pa je na drugi strani veliko močnejše zrasel predvsem uvoz, in sicer za 4,1 odstotka.

Delalo je več ljudi, produktivnost je bila nižja

Kot so sicer uvodoma zapisali nemški statistiki, je v prvem četrtnetju gospodarske aktivnosti v Nemčiji izvajalo 44,85 milijona oseb - od tega jih je **bilo** 40,68 milijona zaposlenih, 4,17 milijona oseb pa samozaposlenih. Skupno število zaposlenih, ki so delali v Nemčiji, se je v primerjavi z istim obdobjem leto povečalo za 481 tisoč ali 1,1 odstotka.

Kot so objavili pri Destatisu, se je v prvem četrtnetju glede na isto lansko obdobje splošna delovna produktivnost (cenovno prilagojeni BDP na delovno uro (samo)zaposlenih oseb) v Nemčiji po prvih izračunih znižala za 0,8 odstotka. Nekaj manjši, 0,5-odstotni upad so nemški statistiki ugotovili, ko so računali produktivnost dela na (samo)zaposlenega.

Ker redko kje vidimo, za kakšne vrednosti sploh gre, ko se pogovarjamo o obsegu bruto domačega proizvoda po posameznih državah članicah, smo pripravili tabelo s podatki **Eurostata**, kako velik BDP so imele lani posamične članice EU. Namen je, da se boljše vidi, ali se BDP kakšne članice meri v desetinah, stotinah ali celo tisočih

milijard evrov. Povejmo, da je po podatkih Eurostata slovenski BDP za leto 2018 denimo znašal 45,9 milijarde evrov.

MINIMALNA PLAČA

GZS o uravnilovki zgodovinskih razsežnosti

Jelka Zupanič

Zakon o minimalni plači je za GZS ideološki sladkorček v gospodarski motor, zaradi katerega bo v letu 2020 doplačilo do minimalca prejela polovica zaposlenih v analiziranem vzorcu. Ministrstvo za delo ne pripravlja sprememb

Govoriti o minimalni plači je težko, ne da bi izpadel vzvišen in nečuteč. Delavci, ki jo prejema, so ranljiva skupina zaposlenih, zato jih kot družba ščitimo," je včeraj več kot dvesto zbranih na posvetu Domino učinek zakona o minimalni plači najprej opomnila generalna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije **Sonja Šmuc**. A potem, ko so bili lani jeseni priča teptanju socialnega dialoga in je minimalno plačo določila politika, pač zdaj ni mogoče zanikati, da bodo posledice daljnosežne. "Stroški bodo izredno narasli. Po naših izračunih se bo morala masa za plače povečati petkrat bolj kot ob letošnji uskladitvi minimalne plače," je dejala Šmuc.

Polovica iz vzorca v letu 2020 na minimalcu

V večini panog bodo zaradi tega zrasli vhodni stroški, kar bo načelo zlasti konkurenčnost izvoznih podjetij. Zaradi dviga minimalne plače bodo po Šmucovi "zrasle cene za vse državljane, od cen osnovnih živil do vrtcev in oskrbe v domovih za starejše, kjer smo že letos lahko spremljali obup nekaterih ob samo 4,7-odstotni uskladitvi, kaj bo šele v naslednjem letu". Število tistih, ki prejema minimalno plačo, se bo izredno povečalo, četudi je do letošnjega leta padalo. Šmucova: "Doletela nas bo uravnilovka zgodovinskih razsežnosti ... Po naših izračunih bo polovica zaposlenih prejela doplačila do minimalne plače."

Analiza, s katero so v GZS izračunali vpliv zakona o minimalni plači v 48 raznovrstnih velikih in srednje velikih podjetjih, ki zaposlujejo 16.446 zaposlenih v 17 dejavnostih, je res pokazala, da v njih letos prejema doplačilo do minimalne plače 14 odstotkov zaposlenih.

Že prihodnje leto, ko bo minimalna plača nominalno višja, dodatki pa bodo iz nje v celoti izločeni, bi doplačilo k minimalcu potrebovalo kar 51 odstotkov zaposlenih. **Bogdan Božac** iz podjetja Marles hiše je denimo povedal, da se bodo stroški dela v **gradbeništvu** takrat zvišali za 12 odstotkov, v nekaterih podjetjih celo za 18. Za investicije bo ostalo polovico manj denarja, v petih letih bo **gradbeništvo** izgubilo do tretjino delovnih mest. Brez dela bo ostalo deset tisoč delavcev, če upoštevajo še njihove

ve družine, bi to prizadelo 30 do 40 tisoč ljudi. Tudi v komunalnih podjetjih se bo zaradi tega zakona strošek dela povečal, prelila ga bodo v ceno komunalnih storitev. Zato lahko po besedah direktorja Zbornice komunalnega gospodarstva **Sebastjana Zupanca** prihodnje leto pričakujemo dvig cen komunale za 16 do 18 odstotkov. Tudi v trgovini naj bi dvig minimalne plače čez nekaj mesecev stroške dela povečal za 450 milijonov evrov, strošek naj bi preselili na trgovske police oziroma ga pokrili iz denarnic potrošnikov. Podobno velja za lesarsko in tekstilno industrijo pa papirno prav tako.

Oblast pa odgovarja ...

"Nekdo, ki je zaposlen za polni delovni čas, mora biti sposoben dostojno preživeti brez socialnih transferjev," je sporočil stališče ministrstva za delo državni sekretar **Tilen Božič**. "Ravni socialne države, za katero so se ta država in njeni državljani odločili, ni možno vzdrževati s politiko nizkih minimalnih plač," je dodal.

Tistim branžam, ki se bodo znašle na udaru, bi pomagali pri restrukturiranju, da bodo lažje prišle do višje dodane vrednosti. Kajti, je dejal Božič, "v tem trenutku ni kakšnih predlogov, da bi se že sprejeli zakon spremenil". Tudi osebno je menil, da bo ta kompromis o minimalni plači vzdržal, zato je podjetja znova povabil k njim, da bi skupaj ugotovili, kaj lahko storijo zanj. Njegove besede so zbrani pospremili z negotovanjem.

Levica: Nočejo deliti dobičkov

Levica je na napad GZS na dvig minimalne plače odgovorila tudi s trditvijo, da je katastrofična retorika, češ da bo dvig minimalne plače ugonobil slovensko izvozno gospodarstvo, povzročil množično nezaposlenost in inflacijo, metanje peska v oči. Slovenska podjetja že od leta 2013 dalje beležijo rekordne rasti dobičkov, ki jih rast minimalnih plač nikakor ne dohaja. "Člani GZS z nasprotovanjem dvigu minimalne plače sporočajo, da tudi v prihodnje svojih rekordnih dobičkov nočejo deliti z delavci, ki te dobičke ustvarjajo," trdi Levica.

Delež zaposlenih z minimalno plačo*

	2018	2019	2020
Kmetijstvo in živilska industrija	14,4 %	25,2 %	79,3 %
Elektroindustrija	1,6 %	3,2 %	44,5 %

VEČER

* Raziskava GZS na vzorcu podjetij

**Stroški za plače bodo izredno narasli,
opozarjajo gospodarstveniki.**

Foto: Robert BALEN

DELO / PLAČE

Minimalna plača kot grožnja

Gospodarstveniki opozarjajo, da bo zvišanje minimalne plače prizadelo številna podjetja, povečalo brezposelnost in podražilo javne storitve. V sindikatih pa ne nameravajo pod nobenim pogojem pristati na spremembe novele zakona. Ministrstvo za delo hujših posledic ne pričakuje.

✚ Igor Dernovšek

Lansko sprejetje novele zakona o minimalni plači je bilo nepremišljeno in bo najbolj prizadelo ranljive posameznike, ki bodo težje našli delo, manj produktivna podjetja in panoge z visokim deležem stroškov dela. Posledice bodo občutili tudi drugi, saj se bodo podražili živila, vrtci, domovi za ostarele, je na včerajšnjem posvetu Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) z naslovom Domino učinek zakona o minimalni plači opozorila generalna direktorica GZS Sonja Šmuc. Ocenam GZS so se pridružili tudi povabljeni strokovnjaki, ki menijo, da bo dvig minimalne plače povzročil nižjo rast zaposlovanja, višjo brezposelnost, upočasnjeno rast preostalih plač, zmanjšanje deleža mase plač za varabilno nagrajevanje, povečanje uravnilovke pa tudi nižjo gospodarsko rast.

Novela zakona o minimalni plači je po ocenah GZS nepotrebna, saj je Slovenija lani imela rekordno zaposlenost, masa plač pa se je povečala za 24 odstotkov. Ob tem se je razmerje med minimalno in povprečno plačo od leta 2009 zvišalo s 44,2 na 54,1 odstotka, kar je največ med vsemi državami EU.

Podjetja napovedujejo višje cene

Po anketi, ki so jo izvedli v GZS, v podjetjih pričakujejo, da bo zaradi vse večje uravnilovke prišlo do pritiskov na zvišanje plač tudi na drugih delovnih mestih in da se bodo porušili vsi nagrajevalni sistemi. Poleg tega naj bi

se posledično dvignile cene surovin in storitev pri dobaviteljih, s čimer bodo narasli tudi drugi stroški poslovanja, kar naj bi zmanjšalo konkurenčnost zlasti izvozno usmerjenih podjetij. Podjetja se bodo morala na to odzvati z optimizacijo stroškov poslovanja in pospešeno avtomatizacijo delovnih procesov, zaradi česar bo manj potreb po zaposlovanju ljudi, ki zdaj delajo na manj zahtevnih delovnih mestih, kaže anketa GZS.

Po ocenah **Bogdana Božca** iz Marles hiš naj bi se v **gradbeništvu** sredstva za naložbe skrčila s 112 na 63 milijonov evrov, medtem ko naj bi se število zaposlenih v petih letih znižalo za okoli 10.000. Direktor Zbornice komunalnega gospodarstva **Sebastijan Zupanc** pa je opozoril, da bo na minimalni plači kar 84 odstotkov vseh zaposlenih v komunalnih podjetjih in da se bodo zaradi višjih stroškov dela morale cene storitev v naslednjem letu zvišati za od 16 do 18 odstotkov. V trgovini naj bi se stroški dela povečali za 450 milijonov evrov, za toliko pa naj bi bilo nato tudi podražitev.

Na ministrstvu za delo ne načrtujejo sprememb

Izvršna sekretarka Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) **Andreja Poje** pravi, da sindikati pod nobenim pogojem ne bodo pristali na spreminjanje novele zakona o minimalni plači ali odložitev njene uveljavitve. Opozorila delodajalcev ocenjuje za preveč drastična. »Slovenija se mora opredeliti, da noče graditi svojega konkurenčnega modela na račun nizkih plač delavcev, da to ni tista vizija prihodnosti, ki si jo želimo. Stvar vodstev podjetij pa je, da izboljšajo produktivnost in najdejo nove trge,« je dejala.

Katastrofične napovedi delodajalcev zavrača tudi **Luka Mesec**, poslanec in koordinator Levice, ki je lani vložila predlog novele zakona o minimalni plači. Dvig bo po njegovi oceni pozitivno vplival na gospodarstvo, saj bo povečal domače povpraševanje. Tiste delodajalce, ki imajo

zdrave poslovne modele, bo sprememba okrepila, tisti, ki tega ne zmorejo, pa bodo morali podjetja prestrukturirati ali jih zapreti. Dajanje potuhe nizko produktivnim podjetjem s slabimi plačami ne prinaša napredka, opozarja Mesec.

Na ministrstvu za delo pravijo, da glede minimalne plače trenutno ne pripravljajo sprememb. »Naše stališče je, da mora nekdo, ki dela polni delovni čas, 40 ur na teden, s svojo plačo preživeti, ne da bi moral pri tem posegati še po socialnih transferjih, kar je praksa sedaj,« je pojasnil državni sekretar na ministrstvu za delo **Tilen Božič**. Predstavnike delodajalcev je povabil, naj se v čim krajšem času oglasijo na ministrstvu, kjer bodo skupaj pogledali, kateri ukrepi bi bili primerni za omilitev morebitnih negativnih učinkov. Teh zaradi ugodnih gospodarskih razmer, kar 16 odstotkov višjega lanskega dobička v podjetjih in pomanjkanja delovne sile sicer ne pričakujejo.

Umar: Zvišati bi bilo treba tudi povprečno plačo

Da so sedanje gospodarske razmere povsem drugačne kot ob 23-odstotnem dvigu minimalne plače leta 2010, ko je po oceni urada kratkoročno izgubilo delo okoli 7000 oseb, dolgočasno pa približno 18.000, ugotavljajo tudi na Uradu za makroekonomske analize in razvoj (Umar). Postopni in zmerni dvigi minimalne plače po njihovi oceni ne vplivajo bistveno na skupno raven zaposlenosti, poleg tega ima lahko dvig minimalne plače tudi pozitivne učinke. Povišal se bo dohodek najslabše plačanih, zmanjšale se bodo revščina delovno aktivnih in plačne neenakosti. Za neaktivne državljane bo postalo delo bolj privlačno, zaradi višjega razpoložljivega dohodka pa lahko dvig minimalne plače ugodno vpliva tudi na domače povpraševanje. Kot poudarjajo, so zdaj nujni tudi ukrepi za zvišanje povprečne plače. Ključen vzvod za to pa je povečanje dodane vrednosti na zaposlenega, pravijo na Umarju. ✕

50.669

ZAPOSLENIH je februarja prejelo minimalno plačo, od tega 42.893 v zasebnem in 7776 v javnem sektorju. Glede na podatke o strukturi plač zaposlenih v letu 2017 bi imeli prihodnje leto na minimalni plači okoli 98.000 zaposlenih.

667 €

NETO bo po uveljavitvi zakonske novele znašala minimalna plača, ki bo tako za 29 evrov višja od sedanje. Leta 2020 naj bi zrasla na 700 evrov neto. Poleg tega bodo s 1. januarjem 2020 iz minimalne plače izločeni vsi dodatki.

Tilen Božič, državni sekretar na ministrstvu za delo

Naše stališče je, da mora nekdo, ki dela polni delovni čas, 40 ur na teden, s svojo plačo preživeti, ne da bi moral pri tem posegati še po socialnih transferjih, kar je praksa sedaj.

Po ocenah GZS bo zaradi dviga minimalne plače samo v **gradbeništvu** izgubilo delo 10.000 ljudi. Tomaž Skale

Nemško rast v prvem četrtnetu so gnali poraba gospodinjstev in naložbe v **gradbeništvu**

Čas branja: 2 min

0

23.05.2019 12:12

Sveža objava potrjuje prve ocene, da je k nemški rasti največ pripomogla domača poraba; pogledali smo, kako so zrasle posamezne komponente nemškega BDP

ALBINA KENDA

Foto: Shutterstock

Več iz teme:

[gospodarska rast >](#)[Nemčija >](#)[BDP >](#)[Destatis >](#)[eurostat >](#)

Že v prvi oceni, ki je bila objavljena pred dobrim tednom, so nemški statistiki ocenili, da je k nemški gospodarski rasti v prvem četrtnetju glede na prejšnje najpomembneje pripomogla domača poraba. Po nemških ocenah današnja druga objava o nemškem BDP znova kaže na izrazito različno gibanje krepkejše domače porabe in šibkejšega zunanega povpraševanja, hkrati pa nekateri v objavi vidijo dokaz, da naj bi učinki enkratnih disruptij v domačem gospodarstvu izzveneli. Med omenjenimi motnjami gre zlasti za uvedbo novega merilnega cikla WLTP v avtomobilski industriji.

Spomnimo, kakšno rast je imela Nemčija v prvem četrtnetju. Nemški statistiki so objavili četrtnetni in medletni podatek:

- **0,4-odstotna** je bila rast nemškega BDP v prvem četrtnetju letos glede na zadnje četrtnetje lani *po sezonsko, koledarsko in cenovno prilagojenih podatkih*;
- **0,6-odstotna** je bila rast nemškega BDP glede na isto četrtnetje leto prej *po podatkih, ki niso bili prilagojeni sezonsko, temveč le cenovno*; to so podatki, na podlagi katerih je **Destatis** danes ponudil podrobnejši vpogled v posamezne komponente BDP.

Kaj je prispevalo k nemški rasti v prvem četrtnetju

Kot so navedli nemški statistiki v drugi objavi, je nemški BDP v prvem četrtnetju v tekočih cenah znašal nekaj manj kot 852 milijard evrov, k 0,6-odstotni rasti nemškega BDP pa je po podatkih, ki niso sezonsko, temveč le cenovno prilagojeni, **največ prispevalo domače povpraševanje**.

Pri tem se je **poraba gospodinjstev** v prvem četrtnetju medletno okrepila za 1,1 odstotka. **Javna končna poraba** je sicer v istem obdobju zrasla nekaj bolj, za 1,4 odstotka, vendar ne gre pozabiti, da je v osnovi zasebna poraba gospodinjstev veliko večja od javne. Tako je v prvem četrtnetju 2019 v tekočih cenah poraba gospodinjstev

znašala dobrih 438 milijard evrov, končna javna poraba pa nekaj manj kot 166 milijard evrov.

Bruto investicije so v opazovanem obdobju zrasle za 2,8 odstotka, kažejo podatki Destatisa. Pri tem so bruto naložbe v osnovna sredstva zrasle za 3,3 odstotka: od tega nadaljnji razrez pokaže, da so se v prvem četrletju na medletni ravni v Nemčiji bruto **naložbe v opremo in stroje** povečale za 2,3 odstotka, bruto **naložbe v gradbeništvu** za 5,3 odstotka, bruto naložbe v druga osnovna sredstva pa so upadle za 0,1 odstotka,

In kako je bilo z nemškim izvozom in uvozom? Po prvih izračunih nemških statistikov se je izvoz blaga in storitev v prvem četrletju medletno povečal za 1,5 odstotka, medtem ko je na drugi strani veliko močneje zrasel predvsem uvoz, in sicer za 4,1 odstotka.

Delalo je več ljudi, produktivnost je bila manjša

Kot so uvidoma zapisali nemški statistiki, je v prvem četrletju gospodarske aktivnosti v Nemčiji izvajalo 44,85 milijona oseb – od tega jih je **bilo** 40,68 milijona zaposlenih, 4,17 milijona pa samozaposlenih. Skupno število zaposlenih, ki so delali v Nemčiji, se je v primerjavi z istim obdobjem leto prej povečalo za 481 tisoč ali 1,1 odstotka.

Kot so objavili pri Destatisu, se je v prvem četrletju glede na isto lansko obdobje splošna delovna produktivnost (cenovno prilagojeni BDP na delovno uro (samo)zaposlenih) v Nemčiji po prvih izračunih zmanjšala za 0,8 odstotka. Nekaj manjši, 0,5-odstotni upad so nemški statistiki ugotovili, ko so računali produktivnost dela na (samo)zaposlenega.

Koliko je sploh velik nemški BDP ali BDP drugih članic

Ker redkokje vidimo, za kakšne vrednosti sploh gre, ko se pogovarjamo o obsegu bruto domačega proizvoda po posameznih državah članicah, smo pripravili tabelo s podatki **Eurostata**, kako velik BDP so imele lani posamične članice EU. Namen je,

da se bolje vidi, ali se BDP kakšne članice meri v desetinah, stotinah ali celo tisočih milijard evrov. Povejmo, da je po podatkih Eurostata slovenski BDP za leto 2018 znašal 45,9 milijarde evrov.

Zadeva je v reševanju na inšpektoratu za okolje in prostor.

Kaj kopljejo v asfaltni bazi

Besedilo: Suzana P. Kovačič

Kategorija: **Naklo** / četrtek, 23. maj 2019 / 10:55

Gorenjska gradbena družba zaradi zaprtja sanira asfaltno bazo v Podrebru. Ali so med odvoženim materialom tudi mineralne surovine in ali ima podjetje zanje pridobljeno rudarsko pravico? Nakelski župan Ivan Meglič pa je povedal, da se je sestal s skupino občanov, ki so opozorili na pretirano prašenje pri sanaciji asfaltne baze. Kot kaže, zgodba z asfaltno bazo v Podrebru še ni zaključena ...

Naklo – V uredništvu smo prejeli obvestilo, da naj bi Gorenjska gradbena družba (GGD) pri sanaciji asfaltne baze v zaselku Podreber v Naklem z nedavnimi izkopi odvažala tudi ogromne količine mineralne surovine, za kar naj podjetje ne bi imelo rudarskega dovoljenja. Mineralne surovine naj bi odložili v bližnji Gramoznici Bistrica. Direktor GGD Stanislav Remic je povedal: »Sanacija asfaltne baze poteka skladno s predhodno sprejetimi prostorskimi akti in pridobljenimi okoljevarstvenimi in upravnimi dovoljenji. Na podlagi gradbenega dovoljenja za rušitev smo odstranili objekte asfaltne baze in začeli zemeljska dela za sanacijo: pripravo temeljnih tal in zasipom s predhodno pripravo ustreznega zasipnega materiala.«

Na inšpektoratu za infrastrukturo so pojasnili, da iz rudarske knjige izhaja, da je v občini Naklo rudarska pravica GGD podeljena za izkoriščanje mineralne surovine samo v Gramoznici Bistrica. Tudi rudarski inšpektor je pri ogledu asfaltne baze (v zapiranju) v Podrebru ugotovil, da se z lokacije odvažajo mineralne surovine in da za predmetno zemljišče ni izdelanih prostorskih aktov, namenjenih rudarstvu. Zadeva je zdaj v reševanju na republiškem inšpektoratu za okolje in prostor, kjer še ne morejo napovedati, kdaj bodo uvedli

inšpekcijski postopek. Kot so pojasnili, se vsaka prijava uvršča po kriterijih, ki jih določata **gradbeni zakon** in interni akt inšpektorata; prednost imajo prijave, iz katerih je razbrati, da je ogroženo zdravje in življenje ljudi, javna varnost ali premoženje večje vrednosti.

Predstavniki za odnose z javnostmi na Policijski upravi Kranj Bojan Kos je na novinarsko vprašanje, ali je policija seznanjena z domnevnim nelegalnim odvozom mineralnih surovin, dejal: »V okviru pristojnosti preverjamo prijavo domnevnih sumov nepravilnosti pri ravnanju z materialom na območju Kranja. Postopek poteka.«

Pretirano prašenje rešili

Nakelski župan Ivan Meglič je povedal, da je imel pred kratkim sestanek s skupino občanov, ki so opozorili na pretirano prašenje pri sanaciji asfaltne baze. »Ta problem smo z GGD že rešili,« je zatrdil župan in dodal, da je bil na začetku prejšnjega tedna tudi na ogledu Gramoznice Bistrica, kamor GGD odvažala material, in da je Gramoznica zgledno urejena. »Če bodo občani menili, da se problemi še pojavljajo, bom sklical sestanek z njimi in investitorjem. Tako opuščena asfaltna baza kot gramoznica sta v zasebni lasti in občina na njenem območju nima pristojnosti ukrepanja v taki meri, kot bi ga imela, če bi bila njena last,« je še pojasnil.

GGD bi morala temeljito izboljšati informiranje

Za mnenje v zvezi s potekom sanacije smo vprašali tudi soseda asfaltne baze (v zapiranju) Zdravka Konjarja, kajti ravno najbližji sosedje so najbolj občutili posledice njenega delovanja. »Kar godi mi, ko slišim, da se sedaj pritožujejo ljudje zaradi prahu, hrupa in prometa, ker se prej, ko je tovarna asfalta polno delovala in je bilo zares hudo, skorajda niso več pritoževali in so bili na stanje nekako navajeni. Stanje ni dobro, je pa zgodba z zanesljivim koncem. Bilo bi prav, da bi GGD povedala, koliko časa bo prevažala material in kdaj bo jama dokončno zasuta. GGD je za odstranitev baze izbrala specializiranega izvajalca in ta je odstranil objekte in zaključil dela. Vzporedno s tem pa GGD odvažala pesek, ki je pod odstranjenimi objekti, in hkrati zasipava drugo stran jame, kjer verjetno ni več peska. Obnašajo se pač kot lastniki, ki hočejo maksimalno izkoristiti svojo lastnino, in celo verjamem, da so za to pridobili ustrezna dovoljenja. Sokrajan mi je povedal, da bodo izkopali ves pesek do nivoja podtalnice iz reke Save. Ljudje govorijo vse mogoče, zato bi GGD morala temeljito izboljšati informiranje ... Če ne mi, "ta stari", bodo pa naši otroci in vnuki dočakali dokončno ukinitve hrupa, smrada prahu in drugih "priboljškov" asfaltne baze in seveda tudi nove sosedje v tristo novozgrajenih stanovanjih. Ampak je to druga zgodba, ki bo prinesla čisto nove probleme.«

POSAVJE POSLOVALO BOLJŠE

Z energetiko enkrat gor in drugič dol

Posavsko gospodarstvo z dobrim poslovnim izidom, nadpovprečno neto dodano vrednostjo, dobro povprečno plačo in drugim mestom v državi po prihodkih od izvoza – Na rezultate poslovanja močno vpliva pet družb s področja energetike – Največ neto dodane vrednosti v predelovalni dejavnosti

KRŠKO - »Čeprav so lani prihodki posavskih gospodarskih družb zrasli manj, kot je slovensko povprečje, jim je uspelo nadpovprečno izboljšati poslovni izid in neto dodano vrednost,« na osnovi skoraj 1.500 oddanih poslovnih poročil ugotavljajo v posavski izpostavi Ajpesa.

Kot sta nedavno na novinarski konferenci razložili vodja izpostave **Marijana Malus** in področna svetovalka **Martina Radej**, so imele posavske družbe 102 milijona evrov neto čistega dobička, kar je za 29 odst. več kot leto prej, in za desetino več neto dodane vrednosti. Na ravni države so družbe neto čisti dobiček povečale za 16 in neto dodano vrednost za 9 odst.

NAD ALI POD POVPREČJEM?

Posavsko gospodarstvo je lani doseglo 4,2 milijarde evrov prihodkov. Ti so se najbolj povečali v predelovalni dejavnosti in trgovini, najbolj (za 2 odst.) pa zmanjšali na področju oskrbe z elektriko, plinom in paro. V tej dejavnosti v Posavju deluje kar 17 družb, od tega že leta na gospodarske izide še posebej močno vplivajo štiri velike in ena srednjevelika družba. Panoga ustvarja dve tretjini vseh prihodkov regijskega gospodarstva, lani je zaposlovala 1.129 ljudi, kljub manjšim prihodkom za četrtno izboljšala neto poslovni izid in ustvarila 137 tisočakov neto dodane vrednosti na zaposlenega. Ta v Posavju sicer znaša dobrih 45 tisočakov in je še vedno za tisočaka višja od povprečne slovenske, a brez družb s področja oskrbe z elektriko bi bila kar za 21 odst. nižja od državnega povprečja. Druga najpomembnejša dejavnost v Posavju je predelovalna, v kateri poslu-

je 224 družb, ki ustvarijo 16 odst. vseh prihodkov (kar 37-odstotni delež v njih imajo prihodki družb s področja proizvodnje papirja in izdelkov iz njega) in zaposlujejo nekaj manj kot 5.000 ljudi. Čeprav je večina družb poslovala s čistim dobičkom, je ta dejavnost leto še vedno končala s 4 milijoni evrov čiste izgube, kar pa je vseeno za 60 odst. manj kot leto prej. Na to je vplivalo, kot kažejo objavljeni podatki, bistveno zmanjšanje izgube v družbi Vipap Videm.

ČEZ 400 Z IZGUBO

982 posavskih družb je lansko leto končalo s skupno 111 milijoni čistega dobička (17 odst. več kot leto prej), več kot pol milijona evrov ga je imelo 27 družb. Na drugi strani je 426 družb v poslovnem poročilu prikazalo skupaj 9 milijonov evrov čiste izgube. Ta je sicer za 40 odst. manjša kot leto prej, vseeno pa je v družbah z izgubo zaposlenih 1.200 oseb, ni pa tudi nepomembno, da imajo štiri družbe več kot pol milijona čiste izgube.

VEČ DOMA, MANJ NA TUJEM

Posavsko gospodarstvo je najbolj, za 8 odst., povečalo prihodke na domačem trgu, kjer je doseglo slabih 40 odst. vseh prihodkov, medtem ko na tujem ni bilo tako uspešno. Na trgih zunaj EU je doseglo za desetino več izvoza, zato pa v EU za odstotek manj, za kar ima s 87 milijoni evrov manjšo prodajo »zasluge« dejavnost oskrbe z električno energijo. Druge posavske družbe so v EU prodale za 72 milijonov evrov več kot prejšnje leto, največ družbe predelovalne dejavnosti (45 milijonov). Kljub vsemu pa je Posavje prav zaradi vpliva prodaje elektrike, ki predstavlja kar tri četrt vseh

prihodkov od izvoza, z 61-odst. deležem na drugem mestu med regijami, za jugovzhodno Slovenijo. V regiji je sicer 519 izvoznikov, od tega jih 205 na tujem ustvari več prihodkov kot doma.

PLAČE: IZSTOPA KRŠKO

Posavske družbe so lani zaposlovale 11.773 oz. 855 več ljudi kot leto prej, kar je poleg 3-odst. povišanja plač prispevalo k povečanju stroškov dela (za 11 odst.). Povprečna plača v posavskem gospodarstvu je lani zrasla za 3 odst. in dosegla 1.645 evrov. V petih posavskih občinah so plače daleč pod državnim povprečjem, le v Krškem ga s 1.928 evri močno presegajo.

Vse dejavnosti v regiji so poslovale pozitivno, najbolj, za 28 odst., pa so neto poslovni izid izboljšale družbe predelovalne dejavnosti. Od omenjenih 102 milijonov evrov neto čistega dobička ga je 45 milijonov nastalo v energetiki, 26 v predelovalni dejavnosti, 11 v trgovini in 7 v **gradbeništvu**. Predelovalne dejavnosti so imele največ neto dodane vrednosti, sledi energetika.

380 družb (med njimi 1 velika in 6 srednjevelikih) s področja trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil je ustvarilo 351 milijonov evrov oz. 8 odst. vseh prihodkov regije, 49 milijonov neto dodane vrednosti in za četrtno več neto čistega dobička (11 milijonov) kot leto prej.

20 posavskih zadrug je imelo lani 159 zaposlenih, ustvarilo slabih 30 milijonov prihodkov, za 7 odst. povečalo neto dodano vrednost in ustvarilo minimalni neto čisti dobiček. Tudi samostojni podjetniki so izboljšali rezultate poslovanja.

B. Dušič Gornik

**Marijana Malus (levo), vodja izpostave Ajpes Krško, in področna svetovalka
Martina Radej (Foto: B. D. G.)**

Zadeva je v reševanju na inšpektoratu za okolje in prostor.

Kaj kopljejo v asfaltni bazi

Besedilo: Suzana P. Kovačič

Kategorija: **Naklo** / četrtek, 23. maj 2019 / 10:55

Gorenjska gradbena družba zaradi zaprtja sanira asfaltno bazo v Podrebru. Ali so med odvoženim materialom tudi mineralne surovine in ali ima podjetje zanje pridobljeno rudarsko pravico? Nakelski župan Ivan Meglič pa je povedal, da se je sestal s skupino občanov, ki so opozorili na pretirano prašenje pri sanaciji asfaltna baze. Kot kaže, zgodba z asfaltno bazo v Podrebru še ni zaključena ...

Naklo – V uredništvo smo prejeli obvestilo, da naj bi Gorenjska gradbena družba (GGD) pri sanaciji asfaltna baze v zaselku Podreber v Naklem z nedavnimi izkopi odvažala tudi ogromne količine mineralne surovine, za kar naj podjetje ne bi imelo rudarskega dovoljenja. Mineralne surovine naj bi odložili v bližnji Gramoznici Bistrica. Direktor GGD Stanislav Remic je povedal: »Sanacija asfaltna baze poteka skladno s predhodno sprejetimi prostorskimi akti in pridobljenimi okoljevarstvenimi in upravnimi dovoljenji. Na podlagi gradbenega dovoljenja za rušitev smo odstranili objekte asfaltna baze in začeli zemeljska dela za sanacijo: pripravo temeljnih tal in zasipom s predhodno pripravo ustreznega zasipnega materiala.«

Na inšpektoratu za infrastrukturo so pojasnili, da iz rudarske knjige izhaja, da je v občini Naklo rudarska pravica GGD podeljena za izkoriščanje mineralne surovine samo v Gramoznici Bistrica. Tudi rudarski inšpektor je pri ogledu asfaltna baze (v zapiranju) v Podrebru ugotovil, da se z lokacije odvažajo mineralne surovine in da za predmetno zemljišče ni izdelanih prostorskih aktov, namenjenih rudarstvu. Zadeva je zdaj v reševanju na republiškem inšpektoratu za okolje in prostor, kjer še ne morejo napovedati, kdaj bodo uvedli

inšpekcijski postopek. Kot so pojasnili, se vsaka prijava uvršča po kriterijih, ki jih določata **gradbeni zakon** in interni akt inšpektorata; prednost imajo prijave, iz katerih je razbrati, da je ogroženo zdravje in življenje ljudi, javna varnost ali premoženje večje vrednosti.

Predstavniki za odnose z javnostmi na Policijski upravi Kranj Bojan Kos je na novinarsko vprašanje, ali je policija seznanjena z domnevnim nelegalnim odvozom mineralnih surovin, dejal: »V okviru pristojnosti preverjamo prijavo domnevnih sumov nepravilnosti pri ravnanju z materialom na območju Kranja. Postopek poteka.«

Pretirano prašenje rešili

Nakelski župan Ivan Meglič je povedal, da je imel pred kratkim sestanek s skupino občanov, ki so opozorili na pretirano prašenje pri sanaciji asfaltne baze. »Ta problem smo z GGD že rešili,« je zatrdil župan in dodal, da je bil na začetku prejšnjega tedna tudi na ogledu Gramoznice Bistrica, kamor GGD odvažala material, in da je Gramoznica zgledno urejena. »Če bodo občani menili, da se problemi še pojavljajo, bom sklical sestanek z njimi in investitorjem. Tako opuščena asfaltna baza kot gramoznica sta v zasebni lasti in občina na njenem območju nima pristojnosti ukrepanja v taki meri, kot bi ga imela, če bi bila njena last,« je še pojasnil.

GGD bi morala temeljito izboljšati informiranje

Za mnenje v zvezi s potekom sanacije smo vprašali tudi soseda asfaltne baze (v zapiranju) Zdravka Konjarja, kajti ravno najbližji sosedje so najbolj občutili posledice njenega delovanja. »Kar godi mi, ko slišim, da se sedaj pritožujejo ljudje zaradi prahu, hrupa in prometa, ker se prej, ko je tovarna asfalta polno delovala in je bilo zares hudo, skorajda niso več pritoževali in so bili na stanje nekako navajeni. Stanje ni dobro, je pa zgodba z zanesljivim koncem. Bilo bi prav, da bi GGD povedala, koliko časa bo prevažala material in kdaj bo jama dokončno zasuta. GGD je za odstranitev baze izbrala specializiranega izvajalca in ta je odstranil objekte in zaključil dela. Vzporedno s tem pa GGD odvažala pesek, ki je pod odstranjenimi objekti, in hkrati zasipava drugo stran jame, kjer verjetno ni več peska. Obnašajo se pač kot lastniki, ki hočejo maksimalno izkoristiti svojo lastnino, in celo verjamem, da so za to pridobili ustrezna dovoljenja. Sokrajan mi je povedal, da bodo izkopali ves pesek do nivoja podtalnice iz reke Save. Ljudje govorijo vse mogoče, zato bi GGD morala temeljito izboljšati informiranje ... Če ne mi, "ta stari", bodo pa naši otroci in vnuki dočakali dokončno ukinitve hrupa, smrada prahu in drugih "priboljškov" asfaltne baze in seveda tudi nove sosedje v tristo novozgrajenih stanovanjih. Ampak je to druga zgodba, ki bo prinesla čisto nove probleme.«

Zadeva je v reševanju na inšpektoratu za okolje in prostor.

Kaj kopljejo v asfaltni bazi

Besedilo: Suzana P. Kovačič

Kategorija: **Gorenjska** / četrtek, 23. maj 2019 / 10:55

Gorenjska gradbena družba zaradi zaprtja sanira asfaltno bazo v Podrebru. Ali so med odvoženim materialom tudi mineralne surovine in ali ima podjetje zanje pridobljeno rudarsko pravico? Nakelski župan Ivan Meglič pa je povedal, da se je sestal s skupino občanov, ki so opozorili na pretirano prašenje pri sanaciji asfaltne baze. Kot kaže, zgodba z asfaltno bazo v Podrebru še ni zaključena ...

Naklo – V uredništvo smo prejeli obvestilo, da naj bi Gorenjska gradbena družba (GGD) pri sanaciji asfaltne baze v zaselku Podreber v Naklem z nedavnimi izkopi odvažala tudi ogromne količine mineralne surovine, za kar naj podjetje ne bi imelo rudarskega dovoljenja. Mineralne surovine naj bi odložili v bližnji Gramoznici Bistrica. Direktor GGD Stanislav Remic je povedal: »Sanacija asfaltne baze poteka skladno s predhodno sprejetimi prostorskimi akti in pridobljenimi okoljevarstvenimi in upravnimi dovoljenji. Na podlagi gradbenega dovoljenja za rušitev smo odstranili objekte asfaltne baze in začeli zemeljska dela za sanacijo: pripravo temeljnih tal in zasipom s predhodno pripravo ustreznega zasipnega materiala.«

Na inšpektoratu za infrastrukturo so pojasnili, da iz rudarske knjige izhaja, da je v občini Naklo rudarska pravica GGD podeljena za izkoriščanje mineralne surovine samo v Gramoznici Bistrica. Tudi rudarski inšpektor je pri ogledu asfaltne baze (v zapiranju) v Podrebru ugotovil, da se z lokacije odvažajo mineralne surovine in da za predmetno zemljišče ni izdelanih prostorskih aktov, namenjenih rudarstvu. Zadeva je zdaj v reševanju na republiškem inšpektoratu za okolje in prostor, kjer še ne morejo napovedati, kdaj bodo uvedli

inšpekcijski postopek. Kot so pojasnili, se vsaka prijava uvršča po kriterijih, ki jih določata **gradbeni zakon** in interni akt inšpektorata; prednost imajo prijave, iz katerih je razbrati, da je ogroženo zdravje in življenje ljudi, javna varnost ali premoženje večje vrednosti.

Predstavniki za odnose z javnostmi na Policijski upravi Kranj Bojan Kos je na novinarsko vprašanje, ali je policija seznanjena z domnevnim nelegalnim odvozom mineralnih surovin, dejal: »V okviru pristojnosti preverjamo prijavo domnevnih sumov nepravilnosti pri ravnanju z materialom na območju Kranja. Postopek poteka.«

Pretirano prašenje rešili

Nakelski župan Ivan Meglič je povedal, da je imel pred kratkim sestanek s skupino občanov, ki so opozorili na pretirano prašenje pri sanaciji asfaltne baze. »Ta problem smo z GGD že rešili,« je zatrdil župan in dodal, da je bil na začetku prejšnjega tedna tudi na ogledu Gramoznice Bistrica, kamor GGD odvažala material, in da je Gramoznica zgledno urejena. »Če bodo občani menili, da se problemi še pojavljajo, bom sklical sestanek z njimi in investitorjem. Tako opuščena asfaltna baza kot gramoznica sta v zasebni lasti in občina na njenem območju nima pristojnosti ukrepanja v taki meri, kot bi ga imela, če bi bila njena last,« je še pojasnil.

GGD bi morala temeljito izboljšati informiranje

Za mnenje v zvezi s potekom sanacije smo vprašali tudi soseda asfaltne baze (v zapiranju) Zdravka Konjarja, kajti ravno najbližji sosedje so najbolj občutili posledice njenega delovanja. »Kar godi mi, ko slišim, da se sedaj pritožujejo ljudje zaradi prahu, hrupa in prometa, ker se prej, ko je tovarna asfalta polno delovala in je bilo zares hudo, skorajda niso več pritoževali in so bili na stanje nekako navajeni. Stanje ni dobro, je pa zgodba z zanesljivim koncem. Bilo bi prav, da bi GGD povedala, koliko časa bo prevažala material in kdaj bo jama dokončno zasuta. GGD je za odstranitev baze izbrala specializiranega izvajalca in ta je odstranil objekte in zaključil dela. Vzporedno s tem pa GGD odvažala pesek, ki je pod odstranjenimi objekti, in hkrati zasipava drugo stran jame, kjer verjetno ni več peska. Obnašajo se pač kot lastniki, ki hočejo maksimalno izkoristiti svojo lastnino, in celo verjamem, da so za to pridobili ustrezna dovoljenja. Sokrajan mi je povedal, da bodo izkopali ves pesek do nivoja podtalnice iz reke Save. Ljudje govorijo vse mogoče, zato bi GGD morala temeljito izboljšati informiranje ... Če ne mi, "ta stari", bodo pa naši otroci in vnuki dočakali dokončno ukinitve hrupa, smrada prahu in drugih "priboljškov" asfaltne baze in seveda tudi nove sosedje v tristo novozgrajenih stanovanjih. Ampak je to druga zgodba, ki bo prinesla čisto nove probleme.«

Zaraščena zemlja za gradbeno parcelo

Prva predstavitev temeljnega prostorskega dokumenta, Občinskega prostorskega načrta, ki so jo pripravili za občinske svetnike, člane delovnih teles OS in nekatere povabljence je minila brez posebnih pri-pomb, saj temu tudi ni bila namenjena. Vseeno je bilo slišati nekaj zanimivih in nenavadnih rešitev.

Ce bo šlo vse po sreči in dobri volji bo Izola prva istrska občina s sprejetim občinskim prostorskim načrtom. Dopolnjen osnutek, ki je že v javni obravnavi in bo na voljo za pripombe in predloge občanov do 11. julija, so prejšnji teden v kinu Odeon predstavili občinskim svetnikom, članom nekaterih delovnih teles občinskega sveta in drugim povabljenim. Odziv med izvoljenimi predstavniki ljudstva je bil nekoliko skromnejši od pričakovanj, vseeno pa je bila udeležba zadostna za dobro predstavitev in razpravo, ki pa, resnici na ljubo niti ni bila posebej predvidena niti pričakovana.

Po pozdravnih govorah in temeljnih predstavitev župana Danila Markočiča je o funkciji dokumenta, o njegovem strateškem in izvedbenem delu ter o tem, kako je nastajal, govoril vodja Urada za prostor in nepremičnine, Marko Starman, dokument pa je podrobneje predstavila vodja projekta, arhitektka Maja Šinigoj iz podjetja Locus, ki je izdelovalec tega dokumenta.

Predstavila je strateški del OPN, ki med drugim določa razvoj poselitve za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovo gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena. Določa območja naselij, vključno z območji razpršene gradnje in območja razpršene poselitve. Izvedbeni del OPN pa določa območja namenske rabe prostora, prostorske izvedbene pogoje in območja, za katera se pripravi občinski podrobni prostorski načrt.

Avtorica je opozorila na to, da ima Izola še veliko nepozidanih in degradiranih območij, ki bodo zagotovo še naprej vabila investitorje, ti pa morajo vnaprej vedeti, kaj tam lahko gradijo.

DPN pač sodi v OPN

Glede poudarjanja pomena nadaljevanja gradnje hitre ceste Jagodje - Lucija, ki ji istrski župani nasprotujejo, je povedala, da je že sprejet državni prostorski načrt pač dejstvo, ki ga morajo načrtovalci upoštevati, to pa seveda ne pomeni, da ni mogoče te ceste ob spremenjenih pogojih tudi umakniti iz dokumenta. Seveda pa mora biti dokument najprej sprejet, da bi ga kasneje lahko dopolnjevali oziroma spreminjali. "V kolikor bi zdaj vnašali bistvene spremembe na ta dokument bi to pomenilo, da moramo celoten postopek priprave OPN začeti znova, kar bi bilo res odvečno delo. Seveda to ne pomeni, da v tej fazi ne more priti do sprememb posameznega dela osnutka, vendar bi se bilo dobro izogniti vsaj bistvenim spremembam, ki bi nas lahko vrstile na začetek."

Zemlja za zemljo

Največja širitev pozidave je predvidena v Jagodju, do hitre ceste, kjer so predvidene predvsem enostanovanjske hiše, v obsegu desetih hektarov. Vendar pa postopek te prodaje ne bo ravno preprost. Parcele so namreč na kmetijskih zemljiščih, ki naj bi jih, v dogovoru s skladom kmetijskih zemljišč in gozdov, prekategorizirali v stavbna. Gre za okoli 35 hektarov kmetijskih površin, za katere bodo v občini priskrbeli nadomestna zemljišča, in sicer na območju zaraščenih nekdanjih njiv, kjer je danes gozd. To so površine, ki so v bližini obstoječih kmetijskih zemljišč v izolskem amfiteatru pa tudi v okolici Kort.

Sporočilo št.1

Na Ministrstvu za infrastrukturo niso nič kaj zadovoljni z zahtevami istrskih županov, naj »pozabijo« hitro cesto Koper - Izola - Lucija in naj se lotijo hitre ceste Koper - Dragonja. Trmarijo v stilu »naj stane kar stane«. Ampak tudi Istrani znajo trmariti. In ker obstaja razlika med »biti trmast kot osel« in »biti trmast osel«, jim sporočamo, da se Istrijani na osle spoznamo bolj kot oni.

Glede na to, da gre za kmetijska zemljišča, sicer v lasti občine, bo kupec bodoče **gradbene parcele** dobil uporabno dovoljenje za hišo šele potem, ko bo zaraščanju iztrgal enako veliko parcelo na podeželju in jo spremenil v kmetijsko zemljišče. Drugače povedano: če bo kdo želel graditi na sedanjem kmetijskem zemljišču bo moral najprej ustvariti novo na drugem koncu občine.

Pridite na predstavitev

Dopolnjen osnutek občinskega prostorskega načrta bo na ogled vse do 11. julija letos v prostorih občinske uprave na Postojnski ulici 3 ter v prostorih krajevnih skupnosti v Kortah, Livadah in Jagodju-Dobrava. Organizirali bodo tudi javni obravnavi, in sicer v torek, 18. junija, v Art kinu Odeon, in v sredo, 26. junija, v dvorani Zadrúžnega doma Korte, obe s pričetkom ob 16. uri. **D.M.**

Kje pa lahko mi parkiramo?

ČETRTEK, 23. MAJ 2019 IMPRESS KOMUNICIRANJE IN ODNOSI Z JAVNOSTMI

Sandi Muheljić, nosilec projekta Kava na tiri

Pomanjkljivosti je najbolje pretvoriti v poslovne priložnosti

Sandi Muheljić (naslovna fotografija) je 21-letni študent tretjega letnika Ekonomske fakultete v Ljubljani, smer Denar in finance, ki ima s podjetništvom že precej izkušenj. S poslovnim partnerjem Žanom Kudrom že več kot leto dni razvijata projekt Kava na tiri, ki je Sandija lani popeljal v prvo generacijo štipendistov Fundacije za ustvarjalne mlade. Potencial v njegovi poslovni zgodbi je prepoznalo podjetje NektarNatura, ki ga štipendira. Kot študent je Sandi zelo vpet v svet makroekonomije, zanimajo ga vrednostni papirji, psihologija, ki usmerja človekova nakupna vedenja in še marsikaj drugega. Čeprav je še zelo mlad, ceni finančno neodvisnost in možnost, da počne nekaj, kar ga veseli, hkrati pa svoj čas in znanje usmeri tudi v skupnost. »Nenazadnje ljudje ne bomo živeli večno, naša dela pa lahko,« je prepričan mladi Ljubljčan.

S podjetništvom se je srečal že v otroštvu, ko je njegov oče odprl majhno gradbeno podjetje. »Hotel sem sodelovati. Na začetku sem bil delavcem na gradbišču v napoto, potem sem med počitnicami pomagal pri administrativnih zadevah.« Zaradi gospodarske krize, ki je zelo prizadela **gradbeništvo**, je podjetje leta 2012 propadlo, oče je šel delat v Avstrijo, po dveh letih so mu sledili tudi drugi člani družine. »V Sloveniji sem zaradi jezika in šole ostal samo jaz. V Ljubljani že od konca drugega letnika gimnazije stanujem sam. Naprej sem živel v dijaškem domu, zdaj v študentskem,« pove Sandi.

Razmišljal je, da bi se tudi sam lahko lotil podjetništva. Na pamet mu je prišlo marsikaj, nekatere ideje niso imele veliko smisla, med njimi pa je bila tudi kakšna s potencialom. Lotil se je že celo izdelovanja prototipov, saj rad kaj izdelava z lastnimi rokami, potem pa se je, kot naročen, na njegovi gimnaziji v Domžalah pojavil Ustvarjalnik s svojim podjetniškim krožkom. Brez odlašanja se je vključil vanj in že v okviru krožka razvil digitalno platformo Oko Šole. Ta naj bi vsem dijakom omogočila sodelovanje pri pouku, tudi bolnim in športnikom, ki so bili zaradi treningov ali tekmovalj pogosto odsotni. Lahko bi si kar doma pogledali zamujena predavanja, za kar bi plačevali pet evrov na mesec. To idejo je predstavil na Ustvarjalnikovi Startup konferenci pred predsednikom Slovenije ter na mednarodni startup konferenci v Podimu leta 2015. »Žal za platformo nisem mogel pridobiti finančnih sredstev, zato sem projekt opustil,« prizna. Vendar fant ni vrgel puške v koruzo. Med naslednjimi poletnimi počitnicami je kolebal, ali naj gre 'delat', kot večina njegovih vrstnikov, ali naj začne razvijati katerega od svojih projektov, in se odločil za slednje.

»Zaradi slabih izkušenj z zbiranjem sredstev sem se odločil za idejo, ki jo bom lahko financiral sam. V tistem času je moja pozornost pritegnil Zippo vžigalnik in domislil sem se, da bi bilo fino, če bi bil na verižici. Videti je bilo kulsko in uporabno obenem,« razlaga. Naredil je prototip novega izdelka ter ga pokazal prijateljem in znancem.

Bili so navdušeni. Imel je občutek, da tega ne bo težko masovno proizvajati in prodajati. Naročil je zalogo materiala za približno 120 vžigalnikov, s pomočjo prijateljev posnel oglas in naredil spletno stran. »Dva tedna pred načrtovanim začetkom oglaševanja pa je prišel trenutek streznitve. Iz ameriške korporacije Zippo so mi poslali opozorilno pismo pred tožbo in to na trinajstih straneh. Pri 16., 17. letih se tega seveda zelo ustrašiš. Po mesecih pogajanj s pomočjo Ustvarjalnika smo dosegli, da mi ni bilo treba plačati nobene kazni, moral pa sem opustiti vse dejavnosti povezane z lansiranjem izdelka, ki sem mu dal ime Zipneck,« prizna mladenič.

Vendar ga ta izkušnja ni do konca potrla. Še naprej je hodil na Ustvarjalnikove delavnice, da bi pridobil čim več znanja o veščinah nastopanja, vodenja in poslovanja, vmes je opravil maturo, ves čas pa je razmišljal, kako bi Zipneck obudil v življenje kot samostojen izdelek, ki ni povezan z blagovno znamko Zippo. »Tako sem razvil Sandigo - magnetno verižico, ki jo je mogoče namestiti na Zippov vžigalnik. Nastal je praktičen in uporaben modni dodatek, ki sem ga sam zasnoval, izdelal in prodajal. Naročila so prihajala z vsega sveta.« Toda Sandi je kmalu prišel do spoznanja, da tudi za produkt, ki se na prvi pogled zdi enostaven in nič posebnega, potrebuješ veliko denarja, vpeljana proizvodno in prodajno mašinerijo, če želiš kaj zaslužiti. »Načrt s projektom, ki ga lahko financiram sam, je tako propadel,« pove.

Postopoma je Sandi razvil model razmišljanja, s katerim bi poskušal pomanjkljivosti, ki jih opazi okrog sebe, pretvoriti v rešitve in poslovne priložnosti. »Z odraščanjem se cilji in dojemanja spremenijo, zato danes na podjetništvo gledam kot na način življenja,« razlaga. Prizna, da ideja za projekt Kava na tirih, ki ga je pripeljala med štipendiste Fundacije za ustvarjalne mlade, ni čisto njegova. Pred dvema letoma, ko je kot energetski svetovalec delal na Petrolu, je spoznal sedanjega poslovnega partnerja Žana Kudra, 23-letnega študenta, ki je tik pred diplomo iz ekonomije v Izobraževalnem centru Geoss v Litiji. Prav Žan je Sandiju predstavil idejo Kava na tirih, ki je bila logična posledica osebne izkušnje. Vrsto let se je vsako jutro iz Zagorja do Ljubljane vozil z vlakom. S Sandijem sta šla 'na kavo' in rodilo se je sodelovanje pri projektu. Fanta sta ocenila, da ima velik potencial, saj je večina ljudi, ki se z vlakom vozijo na delo ali v šolo, nenehno v časovni stiski. Le redko jim uspe zjutraj skuhati kavo, na vlaku so zaspani, čas vožnje pa jim spolzi med prsti, namesto da bi ga izkoristili za učenje, branje ali komuniciranje. »To so elementi, zaradi katerih bi se projekt Kava na tirih moral izkazati za uspešnega, poslovni načrt je bil obetaven,« sta se strinjala.

Z Žanom sta se kaj hitro lotila 'testiranja trga'. Nabavila sta substitut, nekaj lončkov ledene kave, se vkrcala na vlak in jih začela prodajati. »Na relaciji Ljubljana–Maribor, sva v nekaj minutah prodala 37 napitkov. Ko nama jih je že zmanjkalo, sta nama dve osebi dali samostojni prispevek, ker jima je bil projekt zelo všeč,« izvem. Zdaj na projektu intenzivno delata že več kot leto dni in kot pove Sandi, je bilo leto polno presenečenj: »Praktično je šlo vse narobe. Pridobila sva ustrezne partnerje, da bi projekt izpeljala, ko pa so se stvari zapletle zaradi tehničnih komponent, so se umaknili. Sprva je kazalo, da bo investicija vzela nekaj deset tisočakov, potem je narasla na več kot pol milijona.« Vendar sta podjetnika vztrajala in trenutno sta tik pred podpisom pogodbe za postavitev pilotnega kavnega avtomata. Odločil bo o prihodnosti tega projekta, ki bi ga kasneje rada še nadgradila. Z zdravimi zajtrki, na primer.

Seveda pa sta se morala za sodelovanje dogovoriti s Slovenskim železnicami. Težko je bilo priti do sestanka z odgovornimi. »Pošiljala sva maile, pa nanje niso odgovarjali. Zasnovala sva celo strategijo, kaj narediti v takšni situaciji,« pove Sandi. A vztrajnost se je fantoma obrestovala: »Poslovanje s tako velikim podjetjem, kot so

Slovenske železnice, je zelo zahtevno, k sreči pa imava opravka z izkušenimi menadžerji, ki imajo znanje in voljo, da bi ta projekt skupaj tudi uresničili. Pred dnevi sva na sestanku z njim navdušila tudi generalnega direktorja Dušana Mesa,« doda. Čeprav je ideja na prvi pogled enostavna, je v resnici daleč od tega. »Zdaj ve, da enostavnih produktov ni,« poudari Sandi in nadaljuje: »Pri postavitvi kavomata na vlak smo naleteli na kopico tehničnih izzivov, ki pogojujejo pravilno delovanje, pa tudi napajanje, kar se je izkazalo za najtrši oreh, zakonodaja pa je vse skupaj še dodatno zapletla.«

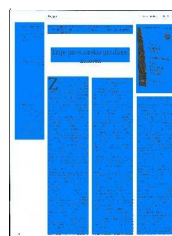
Ker je v poslovnem dvojcu Sandi-Žan slednji že 'prestar', da bi kandidiral za štipendijo Ustvarjalnikove Fundacije za ustvarjalne mlade, je vztrajal, naj s kavo na tirih tam nastopi Sandi, ki pravi: »Moje pravilo je, da izkoristim vsako priložnost. Opravi sem razgovor in bil sprejet.« Fundacija je njemu in Žanu zelo pomagala pri napredku projekta, za kar sta njenim mentorjem zelo hvaležna. Udeležila sta se tudi nedavnega Startup Traina, Sandi pa je projekt predstavil pred vlagatelji evropskega investicijskega sklada LaunchHub. V komisiji je sedel tudi Grigory Grigorov, član uprave Bolgarskih železnic. »Med potjo nisva prav nič spala, ker sva želela projekt pripraviti tudi zanje, na enak način, kot sva ga predstavila Slovenskim železnicam. Izplačalo se je, kajti z njim sva navdušila in trenutno nadaljujemo pogovore o morebitni implementaciji ideje tudi v Bolgariji. Žanu je kar z vlaka uspelo priti tudi v kontakt z odgovorno osebo iz bolgarskega podjetja, ki proizvaja kavne avtomate, in naslednji dan, točno opoldne, je direktor prišel na sestanek z nama v hotel, kjer smo bivali,« poslovnega partnerja pohvali Sandi in doda, da mu je neizmerno hvaležen za »zrel odnos, ki naju bo gotovo pripeljal do zastavljenega cilja in podjetniškega uspeha.«

www.ustvarjalnik.org

Foto: Andraž Fijavž Bačovnik

24. 5. 9.00	Prekrškovno pravo in energetika PF Univerze v Mariboru; <www.pf.um.si>.	6. 6. 8.45	Instrumenti zavarovanja terjatev in obveznosti Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.
24. 5.	Uporaba Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) s praktičnimi primeri Ministrstvo za javno upravo; <www.mju.gov.si>.	6. 6. 9.00	Šola za upnike: insolvenčni postopki Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.
27. 5. 8.45	Evropska izvršba in evropski plačilni nalog ter zavarovanje terjatev z nalogom za zamrznitev bančnih računov Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.	6. in 7. 6. 9.00	11. Dnevi stvarnega in zemljiškoknjižnega prava Lexpera d.o.o. (GV Založba); <www.gvzalozba.si>.
27. 5. 9.00	Prejemki iz delovnih razmerij: najpogostejša vprašanja iz prakse – 2. del Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.	6. 6.	Kako določiti razporeditev delovnega časa (enakomeren ali neenakomeren delovni čas ter začasna prerazporeditev delovnega časa) Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.
28. 5. 8.45	Varstvo osebnih podatkov v javnem sektorju Center za izobraževanje; <www. centerzaizobrazevanje.si>.	11. 6. 8.45	Varstvo osebnih podatkov v zasebnem sektorju Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.
28. 5. 9.00	Zakon o čezmejnem izvajanju storitev in Zakon o dohodnini Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.	11. 6. 9.00	Priprava in izpolnitev pogodb v nabavi Agencija POTI; <www.agencija-poti.si>.
28. in 29. 5.	Priprava na strokovni izpit za inšpektorja Ministrstvo za javno upravo; <www.mju.gov.si>.	11. 6. 9.00	Katerim napakam se izogniti pri dogovarjanju pravic glede prejemkov iz delovnega razmerja Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.
30. 5. 8.45	Pravna terminologija jezikov manjšin – italijanski jezik Ministrstvo za pravosodje; <www.mp.gov.si>.	11. 6. 9.00	Vrste objektov in vrste gradenj po novem Gradbenem zakonu NEBRA; <www.nebra.si>.
30. 5. 9.00	Šola za upnike: izvršilni postopek Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.	11. in 12. 6.	Dnevi varstvoslovja 2019 FVV Univerze v Mariboru; <www.fvv.um.si>.
30. 5. 9.00	Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2), Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID), Gradbeni zakon (GZ) NEBRA; <www.nebra.si>.	11. 6.	Seminar za preiskovalne sodnike Ministrstvo za pravosodje; <www.mp.gov.si>.
30. 5. 9.00	Vpliv nove gradbene zakonodaje na sklepanje pogodb v zvezi z načrtovanjem, gradnjo, nadzorom in vzdrževanjem vseh vrst objektov Agencija POTI; <www.agencija-poti.si>.	12. 6. 8.30	Osnovne tehnike komuniciranja z javnostmi v sodstvu Ministrstvo za pravosodje; <www.mp.gov.si>.
30. in 31. 5. 9.00	XVIII. Dnevi delovnega prava in socialne varnosti Inštitut za delo pri PF Univerze v Ljubljani; <www.institut-delo.com>.	12. 6. 9.00	Najemna razmerja in sodni postopki NEBRA; <www.nebra.si>.
30. 5.	Stroški v upravnem postopku Ministrstvo za javno upravo; <www.mju.gov.si>.	12. 6. 12.30	Kaj morajo o varstvu osebnih podatkov vedeti IT-jevci in kako v IT-ju upoštevati GDPR? Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.
31. 5. 8.30	Argumentacija v sodnih odločbah Ministrstvo za pravosodje; <www.mp.gov.si>.	13. 6. 9.00	Šola za upnike: drugi postopki upnikov zoper dolžnike Združenje delodajalcev Slovenije; <www.zds.si>.
3. 6. 8.45	Šola izvršbe – nadaljevalna stopnja Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.	13. 6. 9.00	Celostno o novi gradbeni zakonodaji s podzakonskimi akti – rešitve za dileme v praksi Agencija POTI; <www.agencija-poti.si>.
3.–5. 6.	Priprava na strokovni izpit iz upravnega postopka Ministrstvo za javno upravo; <www.mju.gov.si>.	13. in 14. 6.	Izobraževalni dnevi Društva državnih tožilcev Slovenije Ministrstvo za pravosodje; <www.mp.gov.si>.
4. 6. 8.45	Gradbena in podizvajalska pogodba ter grajanje napak in reševanje reklamacij Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.	14. 6. 8.45	Varstvo osebnih podatkov v javnem sektorju Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.
4. 6. 9.00	Postopki razlastitve in omejitve lastninske prave v javno korist NEBRA; <www.nebra.si>.	19. 6. 9.00	Priprava investicijske dokumentacije (po Uredbi o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ) Agencija POTI; <www.agencija-poti.si>.
4. 6.	Dopustnost nadzora zaposlenih na delovnem mestu (videonadzor in GPS nadzor) Center za izobraževanje; <www.centerzaizobrazevanje.si>.	16. in 17. 9.	Jesenski Veliki kongres javnega naročanja Lexpera d.o.o. (GV Založba); <www.gvzalozba.si>.
4. in 5. 6.	Šola za brezplačno pravno pomoč 2019 Ministrstvo za pravosodje; <www.mp.gov.si>.	10.–12. 10.	45. Dnevi slovenskih pravnikov Zveza društev pravnikov Slovenije, Zveza društev za gospodarsko pravo Slovenije in Lexpera d.o.o. (GV Založba); <www.gvzalozba.si>.
6. in 7. 6. 8.30	Dnevi slovenskega sodstva 2019 Ministrstvo za pravosodje; <www.mp.gov.si>.		

Tina Steinman Vrabič,
univ. dipl. pravica,
odvetnica v Avbreh, Zajc
in partnerji, odvetniška
družba, o. p., d. o. o.

Dne 1. junija 2018 so se začeli uporabljati nov Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2),¹ Gradbeni zakon (GZ)² in Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID).³

Trije prostorsko-gradbeni zakoni

Stališča avtorice v tem prispevku niso nujno tudi stališča družbe, v kateri je zaposlena.

¹ Ur. l. RS, št. 61/17.

² Ur. l. RS, št. 61/17 in nastl.

³ Ur. l. RS, št. 61/17.

⁴ Ur. l. RS, št. 110/02 in nastl.

⁵ Ur. l. RS, št. 80/10 in nastl.

⁶ Ur. l. RS, št. 33/07 in nastl.

⁷ Ur. l. RS, št. 110/02 in nastl.

⁸ Štritof Brus, M.: Zakon o urejanju prostora, Gradbeni zakon, Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti. Razširjena uvodna pojasnila. Lexpera d. o. o. (GV Založba). Ljubljana 2019. Cena: 160 evrov.

⁹ Zakon o urejanju prostora, Gradbeni zakon ter Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti z razširjenimi uvodnimi pojasnili, <<https://www.gvzaloza.si/zakon-o-urejanju-prostora-gradbeni-zakon-ter-zakon-o-arhitekturni-in-inzenirski-dejavnosti-z-razsirjenimi-uvodnimi-pojasnili>> (21. 2. 2019).

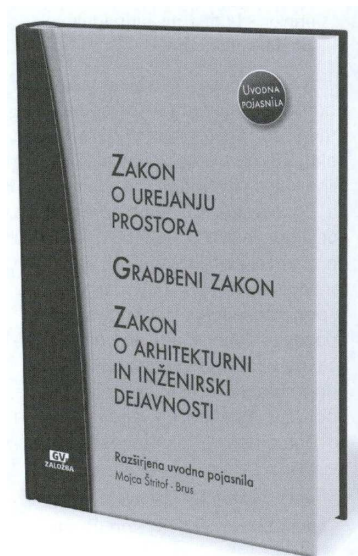
ZUreP-2 je nadomestil tri zakone (Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1),⁴ Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP)⁵ in Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt),⁶ razen njegovega 89. člena). Določa cilje, načela in pravila urejanja prostora, udeležence, ki delujejo na tem področju, vrste prostorskih aktov, njihovo vsebino in medsebojna razmerja, postopke za njihovo pripravo, sprejetje in izvedbo ter ureja združeni postopek načrtovanja in dovoljevanja. Predpisuje tudi prostorske ukrepe, instrumente in ukrepe zemljiške politike ter ureja spremljanje stanja v prostoru, delovanje prostorskega informacijskega sistema in izdajanje potrdil s področja urejanja prostora. GZ, ki je nadomestil Zakon o graditvi objektov (ZGO-1),⁷ ureja pogoje za graditev objektov in druga vprašanja, povezana z graditvijo objektov. ZAID določa pogoje za opravljanje poklicnih nalog in zaščito nazivov pooblaščenih arhitekt, pooblaščen inženir, pooblaščen krajinski arhitekt in pooblaščen prostorski načrtovalec, pogoje za opravljanje arhitekturne in inženirske dejavnosti, vključno z zahtevo po zavarovanju odgovornosti za škodo, ter organizacijo, naloge, cilje in delovno področje Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije ter Inženirske zbornice Slovenije.

O spremembah, ki jih ti novi zakoni prinašajo, je pri Lexperi (GV Založbi) izšla knjiga Zakon o urejanju prostora, Gradbeni zakon, Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti. Razširjena uvodna pojasnila avtorice mag. Mojce Štritof Brus.⁸ Knjiga vsebuje besedila zgoraj navedenih zakonov in razširjena uvodna pojasnila k vsakemu od njih posebej, v skupnem obsegu 580 strani. Glede na širok predmet ZUreP-2 in njegovo obsežnost (obsega 303 člene, medtem ko GZ obsega 126, ZAID pa 67 členov) so razširjena uvodna pojasnila v delu, ki se nanaša na ZUreP-2,

tudi najboljše: obsegajo 83 strani, medtem ko pojasnila, vezana na GZ, obsegajo 46 strani, tista, ki se nanašajo na ZAID, pa 19 strani.

Poglavja razširjenih uvodnih pojasnil je avtorica pri vsakem od zakonov besedil pregledno razdelila na enaka poglavja, in sicer uvod, namen zakona, bistvene novosti in spremembe ter prehodne in končne določbe. Pri razširjenih uvodnih pojasnilih k ZAID je poleg teh dodala še poglavje o delovanju Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije ter Inženirske zbornice Slovenije po novem in o kazenskih določbah. Avtorica v poglavjih o bistvenih novostih in spremembah, ki se nanašajo na ZUreP-2 in GZ, te predstavi v podpoglavjih, ki po vrsti načeloma sledijo vsebini ZUreP-2 oziroma GZ. V poglavju o bistvenih novostih in spremembah, ki se nanašajo na ZAID, pa jih predstavi brez posebnih podpoglavij.

Kot izhaja iz predstavitve avtorice na spletni strani založbe, ki je knjigo izdala,⁹ ima avtorica večletne praktične in teoretične izkušnje s področji, ki jih urejajo zgoraj navedeni novi zakoni. Med drugim je kot soavtorica sodelovala pri pripravi ZUreP-1 in ZGO-1, ki sta bila sprejeta leta 2002, pa tudi pri pripravi zakonodaje s stanovanjskega in širšega nepremičninskega področja ter pri implementaciji teh predpisov. O teh področjih tudi predava, piše komentarje zakonov, strokovne knjige, priročnike in strokovne prispevke. Navedeno pri uporabniku predstavljene knjige vzbudi prepričanje, da gre za delo, ki mu bo pomagalo razumeti spremembe, ki jih je nova zakonodaja prinesla, in kako naj bi se te spremembe odražale v praksi, ter pričakovanje, da bodo iz razprav pred sprejemom teh predpisov povzeta tudi opozorila na morebitne težave, ki bi jih novosti lahko prinesle pri uporabi novih zakonov v praksi. Ob tem je treba seveda upoštevati, da pri tem delu ne gre za vseobsežen komentar posame-

znih določb zakonov, ki jih obravnava, temveč zgolj za uvodna pojasnila, ki pa so vendarle opisana kot razširjena uvodna pojasnila.

Avtorica v uvodnih pojasnilih predstavi vsebino novosprejetih zakonov in ob tem navede, na katerih mestih gre za novosti. Zelo uporabna so kazala zakonov, ki so umeščena neposredno pred vsako od zakonskih besedil, saj se z njihovo pomočjo uporabnik hitreje znajde med številnimi določbami. Dobrodošle in za uporabnika zelo koristne so tudi preglednice: preglednica prostorskih strateških in izvedbenih aktov, ki nazorno pokaže prostorske strateške oziroma izvedbene akte, ki so obstajali na podlagi ZUreP-1, ZPNačrt, ZUPUDPP in zdaj na podlagi ZUreP-2 (strani 38–39), preglednica ukrepov zemljiške politike, ki izhajajo iz kar 107 členov ZUreP-2 (strani 58–59), ter preglednica z opredelitvami nalog udeležencev pri graditvi po GZ (strani 350–352). Avtorica pojasni tudi, kateri podzakonski akti, predvideni z novimi zakoni, so bili do izdaje knjige že sprejeti.

V delih, ki se nanašata na GZ in ZAID, so predstavljene novosti glede na predhodno veljavno ureditev. Za posamezno področje so prikazane prejšnje in trenutne ureditve, katerih institutov več ni, kaj te novosti pomenijo in kje so po avtoričini oceni še kakšna odprta vprašanja. So pa v pojasnilih tudi prepisane oziroma povzete določbe zakona, kar je nekoliko odveč, saj je vendarle celotno besedilo zakona vsebovano v tej isti knjigi. To velja tudi za del, ki se nanaša na ZUreP-2. V tem delu je nadalje opaziti, da je avtorica mestoma preveč skopa s pojasnili, saj v povezavi z nekaterimi instituti le pojasni, da gre za novost,

drugih pojasnil pa ne poda (na primer, kaj je njihov praktičen pomen in razlog za uvedbo, kdaj pride njihova uporaba v poštev, kje vidi morebitne težave pri uporabi teh institutov v praksi itd.).

Za uporabnika tudi ni odveč opozorilo, da je na nekaj mestih v razširjenih uvodnih pojasnilih pomotoma navedena napačna določba (poglavje, člen oziroma odstavke) in da je ob podrobnejšem pregledu predmetnega dela opaziti še nekaj drugih lapsusov pri povzemanju določb novih zakonov. Navedeno sicer ne predstavlja večje težave pri razumevanju razširjenih uvodnih pojasnil, saj je, kot je že pojasnjeno zgoraj, hkrati povzeto tudi besedilo relevantne določbe, zahteva pa večjo zbranost pri sledenju pojasnilom.

Glede na to, da gre za tri popolnoma na novospregjete zakone s številnimi novostmi, so pojasnila o novih ureditvah, drugačni porazdelitvi vsebin v tri zakone in spremembah v primerjavi s predhodno ureditvijo za njihove uporabnike (tako strokovno kot splošno javnost) vsekakor dobrodošla, saj prinašajo širšo sliko in s tem olajšajo uporabo novih zakonov. Pričujoča knjiga bo zadovoljila zlasti tiste uporabnike, ki iščejo le hiter pregled vsebine novih zakonov z opombami o tem, kateri deli prinašajo novosti glede na predhodno ureditev. Predvsem v delu uvodnih pojasnil, ki se nanaša na ZUreP-2, pa bi bilo za uporabnike koristno, če bi bilo podanih več pojasnil, saj gre za materijo, ki zadeva zelo širok krog oseb (tako udeležence pri urejanju prostora kot tudi udeležence pri **graditvi** objektov).

Več milijonov evrov naložb v podravske ceste in železnico

Objavil: Uredništvo
Dne: 23.05.2019 09:27

Po nekajletnem mrtvilu so se v Podravju lani začele izvajati številne naložbe v cestno in železniško infrastrukturo. Kot je na včerajšnjem posvetu v Mariboru povedal direktor Direkcije RS za infrastrukturo Damir Topolko, so projekti vredni skupno več sto milijonov evrov.

V okviru projekta nadgradnje železniške proge Maribor-Šentilj, ki je sofinanciran z evropskimi sredstvi, so ta teden začeli z obnovo glavne železniške postaje v Mariboru. V teku so tudi številni cestni projekti. *“V razmeroma kratkem času bomo podpisali pogodbo za Limbuško obvoznico oziroma podaljšek Ceste proletarskih brigad. Intenzivno delamo na tem, da bomo v kratkem razpisali kidričevsko obvoznico, zelo blizu je tudi nadaljevanje obvoznice v Slovenski Bistrici, pripravlja se zahodna obvoznica Maribora, kjer bi prihodnje leto že lahko govorili o razpisu za gradnjo odseka med Streliško in Kardeljevo cesto,”* je aktualne projekte povzel Topolko.

“Po nekaj kritičnih letih za izvajanje investicij v glavne in regionalne ceste smo na novo sestavili projektne ekipe, izvedli vrsto javnih naročil in v sredini leta 2018 zagnali izvajanje gradbenih del v velikem obsegu,” je izpostavil Tomaž Willenpart z omenjene direkcije. *“Potrebno je upoštevati, da smo kot neposredni proračunski uporabnik zavezani k javnim naročilom, hkrati je prišlo do sprememb zakonodaje, kar pomeni, da je bilo treba obnoviti oziroma novelirati kar nekaj projektne dokumentacije, preden smo lahko stopili v fazo gradnje,”* je dodal.

V Podravju je trenutno po podatkih direkcije v izvajanju 12 cestnih gradbišč. Med večjimi so gradnja nadomestnega mostu čez Slepenco pri Lovrencu na Pohorju, odcepa za Cerkevjak, kolesarske poti med Mariborom in Rušami ter sanacija brežine pri gradu Borl. Letos naj bi med drugim začeli tudi z ureditvijo mejnega prehoda Ormož z dokončanjem vzhodne obvoznice ter ureditvijo križišč na glavni cesti Slovenska Bistrica – Hajdina. *“Praktično v vsaki občini se pripravlja projektna dokumentacija in pridobiva zemljišča za vsaj en objekt na omrežju glavnih in regionalnih cest,”* izpostavljajo na direkciji.

Uroš Rozman iz Regionalne razvojne agencije za Koroško je predstavil Dravsko kolesarsko pot, ki teče skozi 18 občin. *“V samo dveh letih je bilo na novo vzpostavljenih okoli 50 kilometrov kolesarske povezave,”* je izračunal.

Posvet o trajnostnem infrastrukturnem razvoju Podravja je potekal v organizaciji Društva za ceste severovzhodne Slovenije, **Inženirske zbornice Slovenije** ter Združenja za promet in prometno infrastrukturo. *“V našem društvu vsako leto organiziramo posvetovanje z zanimivo in aktualno tematiko, s katero vedno znova in glasno poudarjamo pomen investicij v javno infrastrukturo kot gonilo razvoja vsake družbe. In zdaj je končno napočil čas, ko lahko z optimizmom gledamo v prihodnost razvoja infrastrukturnih in drugih investicijskih projektov v regiji,”* je izpostavil predsednik Društva za ceste severovzhodne Slovenije Boris Stergar.

*“Z novim investicijskim ciklom v trajnostno prometno infrastrukturo v Podravju, ki je pred vrati, lahko končno upravičeno pričakujemo ne samo dvig gospodarstva in s tem tudi **gradbeništva** v tem koncu, ampak tudi razvoj strokovnega kadra, vsaj na raven, ki jo je nekoč že dosegal,”* je prepričan.

V Mariboru je trenutno med drugim v teku gradnja železniškega podvoza na Ljubljanski cesti, prihodnje leto naj bi se nadaljevala obnova Ptujске ceste. Ekipa novega župana Saše Arsenoviča ima še številne druge načrte, a je najprej napovedala izdelavo celovite prometne, urbanistične in ekonomske študije, na podlagi katere bi gradili nadaljnji razvoj infrastrukture v mestu. *“Maribor mora vedeti, kaj si želi. Ne moremo delati ad hoc, ampak je treba zadeve celovito in strokovno preučiti,”* je povedal podžupan Samo Peter Medved.

Vir: Lokalec.si

Briefing: CD – Cultural and Congress Centre Ljubljana (May 2019)

May 23, 2019

Photo credit: CD - Cultural and Congress Centre

World Construction Forum 2019

In the beginning of April 2019, expert speakers from around the world and from Slovenia joined the **World Construction Forum 2019 (WCF2019)** to discuss individual topics within the overall theme 'Buildings and Infrastructure Resilience from Climate Changes to Disaster Risk and Facility Management'. More than 500 attendees, among them practicing engineers and architects, policymakers from administration bodies of all levels, researchers and scientists, university professors and students, construction industry representatives, developers and investors, focused on six Sustainable Development Goals (SDG) related to water, energy, innovation, sustainable cities and infrastructure, and action against climate change. **Cankarjev dom – Cultural and Congress Centre** with its **many halls provided space** for discussing issues of shared concern and to develop appropriate engineering solutions for the future.

European Peritoneal Dialysis Meeting

Photo credit: CD – Cultural and Congress Centre

In the first weekend of May 2019, more than 400 delegates arrived in Ljubljana to attend the **14th EuroPD (European Peritoneal Dialysis) Meeting**, organised, held in association with the ISPD (International Society of Peritoneal Dialysis) and the Slovenian Society of Nephrology. The meeting took place in the main Slovenian cultural and congress centre – the Cankarjev dom, which is located in the heart of Slovenia's capital. Experts from Austria, Belgium, Canada, Cuba, Denmark, France, Germany, Italy, the Netherlands, Poland, Portugal, Slovenia, Sweden, the UK, and the USA gave lectures, held workshops and discussions on latest discoveries, case studies, troubleshooting. The three-day event also included a symposium and an exhibition of posters. The events took place in the **Grand Reception Hall**, foyers, the **Linhart Hall**, and the **Kosovel Hall**.

Europe's main congress on sexual medicine

Photo credit: CD – Cultural and Congress Centre

Almost 900 attending delegates, representing 63 countries, attended the **21st Congress of the European Society for Sexual Medicine (ESSM)** in mid-February 2019. **Gabrijela Simetinger** explained that the organisational team decided on Cankarjev dom as the venue due to it being “The only institution in Slovenia meeting the requirements for hosting such a big congress and we also know that it does not disappoint.” The purpose of the ESSM congress, Simetinger added, is to remind the general public about “the right to sexual health” on the one side, and on the other to remind the professionals that they are “obliged to assure people this right while being aware of the ethical and legal responsibilities in the practice of sexual medicine.”

Post Views: 10

INTERVJU

Jacqueline Stuart, direktorica nepremičninske družbe S-Invest

SLOVENIJA GRADI PREMALO POSLOVNIH, INDUSTRIJSKIH IN LOGISTIČNIH OBJEKTOV

Vasilij Krivec

vasilij.krivec@finance.si

Jacqueline Stuart, direktorica nepremičninske družbe S-Invest, se ne strinja s splošnim prepričanjem, da v Sloveniji doživljamo prerod novogradenj. Zato podjetja poslujejo v zastarelih prostorih, tuja podjetja ne najdejo ustreznih skladišč, veliko investorjev odvrnejo neprijaznost uradnikov in zelo zapleteni birokratski postopki. To odvrča tuje investicije in zavira razvoj slovenskih podjetij.

V Sloveniji je bilo lani precej novih investicij v stanovanjske, industrijske in trgovske objekte. Se strinjate s tem?

Če od koderkoli pogledam v nebo, vidim morda en žerjav, zato ne morem potrditi vaše trditve. Investicije v vse vrste objektov so nezadostne, z izjemo gradnje stanovanj in hotelov v Ljubljani. Gradi se več kot dva tisoč novih in prepotrebnih stanovanj, vendar se ti projekti razvijajo prepočasi. Ljubljana ima dovolj hotelov, ponudba povsem sledi povpraševanju, vendar domači razvijalci projektov verjamejo, da gre za dobro investicijsko priložnost, zato gradijo nove.

Vendar smo prav ta teden v Financah objavili, da v ljubljanskih hotelih ni mogoče dobiti proste postelje.

Kar ste zasledili, je sicer res, vendar booking.com kaže, da bo že ob koncu tedna prostih vsaj 105 sob. Gre za sezonski vpliv, ki je precej večji kot v drugih večjih evropskih mestih. Hoteli so razprodani na vrhu turistične sezone in kadar v Ljubljani poteka več dogodkov. Jeseni in spomladi je zasedenost povprečna, od novembra do marca je nizka. Ljubljanske prenočitve bolj kot na poslovnih temeljijo na turističnih obiskih. Domačih poslovnih gostov v Ljubljani tako rekoč ni, saj jo poslovneži obiščejo in se še isti dan vrnejo domov.

Zanimivo je, da ne gradimo nobene poslovne stavbe.

To je zelo kritično področje, ki je prav gotovo na dnu. V Sloveniji prvovrstnih (class A) poslovnih prostorov tako rekoč nimamo. Podjetja poslujejo v zastarelih in neprimernih poslovnih stavbah z veliko porabo energije, zato plačujejo visoke stroške, s čimer so posredno odgovorna za ogljične izpuste. V BTC se sicer načrtujeta dve novi poslovni stavbi, vendar ne bosta končani še nekaj let.

Kakšno pa je povpraševanje po teh prostorih?

Vsako podjetje želi seveda poslovati v najboljših možnih razmerah, vendar si vsa tega ne morejo privoščiti. Obstajajo pa podjetja, ki jih zanimajo izključno najbolj moderne poslovne stavbe na odličnih lokacijah. Gre predvsem za informacijska podjetja in finančni sektor.

IRENA HERAK

Kreditni oddelki brez specialistov ne znajo opredeliti tveganj nepremičninskih projektov. Če banka tveganj ne razume, ne odobri posojila.

Je v Ljubljani dovolj zemljišč za poslovno gradnjo?

To že, vendar namembnost teh zemljišč ni prilagojena lokaciji. Prav tako je večina predragih.

Za znane naročnike se gradi precej logističnih in industrijskih objektov.

Vendar je ta segment prav tako zelo podhranjen. Samo letos je v Ljubljani in Kopru kar 70 podjetij iskalo primerne skladiščne objekte. Zelo težko je najti primerne, ker jih preprosto ni oziroma jih je premalo. To zelo zavira tuje naložbe in razvoj domačih podjetij.

Videti je, da je pri poslovnih nepremičninah dovolj le trgovskih površin.

V Ljubljani je dovolj nakupovalnih središč, ki zadovoljujejo povpraševanje, vendar prostih mest ni na pravih lokacijah. Globalne blagovne znamke iščejo od 300 do 500 kvadratnih metrov velike prostore, kjer bi razvile konceptualne trgovine. Želijo jih odpreti v središču mesta, tam ni prostega mesta. Še več! V središču Ljubljane ni primernih stavb za takšne trgovine.

Zakaj je vsega premalo?

To se sprašujem tudi sama. Slovenija je bila najbolj razvita in vplivna država nekdanje Jugoslavije. Navdušuje me Beograd, kjer se gradi veliko objektov vseh vrst. Tisoče stanovanj, novih poslovnih stavb, trgovskih središč. Gradijo jih lokalna in mednarodna podjetja. Zelo podobno je celo v Bosni. V okolici Sarajeva bodo na okoli 1,7 milijona kvadratnih metrov površin zgradili stanovanja, ki bodo stala od sto do 400 tisoč evrov. Namenjena bodo državljanom iz bližnjevzhodnih držav.

Je za premalo investicij kriva birokracija?

Da, to je ena večjih težav. Nova **gradbena zakonodaja** je sicer nekoliko olajšala razvoj projektov, vendar so spremembe premajhne za večji preboj. Tuje naložbene agencije sicer opravljajo dobro delo in prepričujejo tuje naložbenike, da so v Sloveniji dobrodošli. Vendar jih veliko ne doživi prijaznega sprejema.

V čem smo neprijazni?

Nekateri uradniki na davčni upravi, upravnih enotah in v drugih agencijah postavljajo ovire, ki se zdijo nepremostljive. Veliko je tudi nasprotujočih si pogojev. Na upravni enoti zahtevajo eno stvar, za naslednjimi vrati zahtevajo nekaj povsem drugega. Sprejem tujcev, predvsem tistih, ki ne prihajajo iz držav Evropske unije, je včasih prav šokanten. Šele nato bi opozorila na zelo dolge in nepregledne postopke za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo večjih poslovnih ali industrijskih objektov. Poznam kar nekaj primerov, ko so podjetja, namesto da bi zgradila nove stavbe, obnovila stare, saj bi na ustrezne dokumente in dovoljenja čakala leta in leta. Razumem, da je skrb za okolje zelo pomembna. Vendar se moramo zavedati,

da stare stavbe precej bolj obremenjujejo okolje kot moderne in energetske učinkovite.

Ali bančni sistem spremlja razvijalce projektov?

Banke imajo dve težavi. Zaposlujejo premalo nepremičninskih strokovnjakov. Zaposleni v kreditnih oddelkih brez nepremičninskih specialistov ne morejo pravilno opredeliti tveganj takšnih projektov. Če tveganj banka ne razume, ne odobri posojila. Trenutno eden izmed zaposlenih iz slovenske banke v angleški Henley Business School opravlja magisterij iz financiranja nepremičninskih projektov. Dobro bi bilo, da bi takšna izobraževanja opravilo več zaposlenih. Prav tako bi morale slovenske fakultete vzpostaviti takšne izobraževalne programe.

In katera je druga težava?

Med kreditnim razcvetom v zadnjem desetletju so banke financirale celotne projekte, ne le od 60 do 70 odstotkov, kot je to ponavadi. S tem so prevzele vse tveganje nase in v nekaterih primerih prevzele lastništvo zavoženih projektov. Tudi zato v Sloveniji nimamo razvitih lastniško-dolžniških produktov.

Nimamo niti lastnih razvijalcev večjih nepremičninskih projektov. Zakaj?

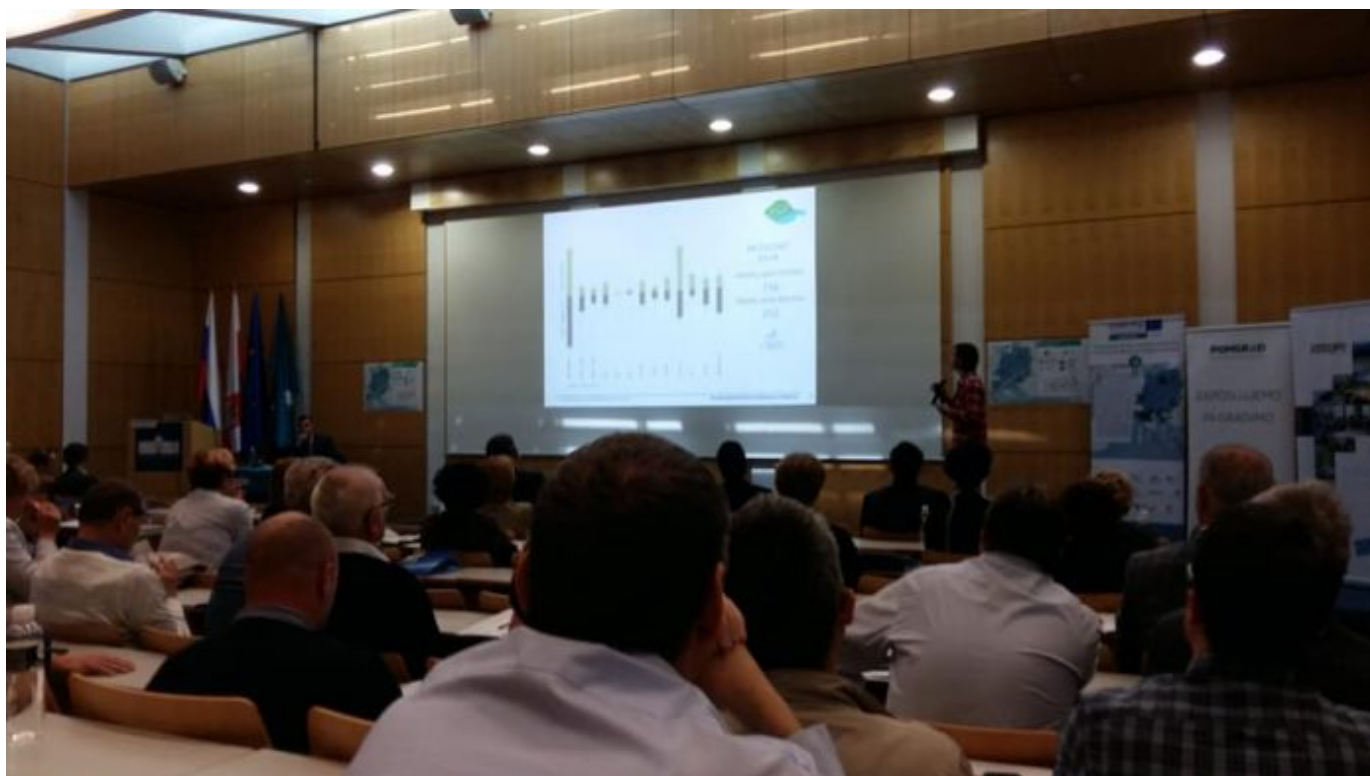
Nimajo dovolj znanja in izkušenj, zato jih morajo pridobiti.

Zakaj ni tujih razvijalcev?

Nekaj jih je, vendar zelo malo. Slovenija je v primerjavi z drugimi srednjeevropskimi državami zelo majhna. V primerjavi z drugimi državami, nastalimi iz Jugoslavije, je precej bolj razvita, zato je prostora za rast precej manj kot v teh državah.

Več milijonov evrov naložb v podravske ceste in železnico

23.05.2019 09:27

Vir: Facebook Gregor Ficko

Po nekajletnem mrtvilu so se v Podravju lani začele izvajati številne naložbe v cestno in železniško infrastrukturo. Kot je na včerajšnjem posvetu v Mariboru povedal direktor Direkcije RS za infrastrukturo Damir Topolko, so projekti vredni skupno več sto milijonov evrov.

V okviru projekta nadgradnje železniške proge Maribor-Šentilj, ki je sofinanciran z evropskimi sredstvi, so ta teden začeli z obnovo glavne železniške postaje v Mariboru. V teku so tudi številni cestni projekti. *"V razmeroma kratkem času bomo podpisali pogodbo za Limbuško obvoznico oziroma podaljšek Ceste proletarskih brigad. Intenzivno delamo na tem, da bomo v kratkem razpisali kidričevsko obvoznico, zelo blizu je tudi nadaljeva obvoznice v Slovenski Bistrici, pripravlja se zahodna obvoznica Maribora, kjer bi prihodnje leto že lahko govorili o razpisu za gradnjo odseka med Streliško in Kardeljevo cesto,"* je aktualne projekte povzel Topolko.

"Po nekaj kritičnih letih za izvajanje investicij v glavne in regionalne ceste smo na novo sestavili projektne ekipe, izvedli vrsto javnih naročil in v sredini leta 2018 zagnali izvajanje gradbenih del v velikem obsegu," je izpostavil Tomaž Willenpart z omenjene direkcije. "Potrebno je upoštevati, da smo kot neposredni proračunski uporabnik zavezani k javnim naročilom, hkrati je prišlo do sprememb zakonodaje, kar pomeni, da je bilo treba obnoviti oziroma novelirati kar nekaj projektne dokumentacije, preden smo lahko stopili v fazo gradnje," je dodal.

V Podravju je trenutno po podatkih direkcije v izvajanju 12 cestnih gradbišč. Med večjimi so gradnja nadomestnega mostu čez Slepenco pri Lovrencu na Pohorju, odcepa za Cerkevjak, kolesarske poti med Mariborom in Rušami ter sanacija brežine pri gradu Borl. Letos naj bi med drugim začeli tudi z ureditvijo mejnega prehoda Ormož z dokončanjem vzhodne obvoznice ter ureditvijo križišč na glavni cesti Slovenska Bistrica – Hajdina. *"Praktično v vsaki občini se pripravlja projektna dokumentacija in pridobiva zemljišča za vsaj en objekt na omrežju glavnih in regionalnih cest,"* izpostavljajo na direkciji.

Uroš Rozman iz Regionalne razvojne agencije za Koroško je predstavil Dravsko kolesarsko pot, ki teče skozi 18 občin. *"V samo dveh letih je bilo na novo vzpostavljenih okoli 50 kilometrov kolesarske povezave,"* je izračunal.

Posvet o trajnostnem infrastrukturnem razvoju Podravja je potekal v organizaciji Društva za ceste severovzhodne Slovenije, **Inženirske zbornice Slovenije** ter Združenja za promet in prometno infrastrukturo. *"V našem društvu vsako leto organiziramo posvetovanje z zanimivo in aktualno tematiko, s katero vedno znova in glasno poudarjamo pomen investicij v javno infrastrukturo kot gonilo razvoja vsake družbe. In zdaj je končno napočil čas, ko lahko z optimizmom gledamo v prihodnost razvoja infrastrukturnih in drugih investicijskih projektov v regiji,"* je izpostavil predsednik Društva za ceste severovzhodne Slovenije Boris Stergar.

*"Z novim investicijskim ciklom v trajnostno prometno infrastrukturo v Podravju, ki je pred vrati, lahko končno upravičeno pričakujemo ne samo dvig gospodarstva in s tem tudi **gradbeništva** v tem koncu, ampak tudi razvoj strokovnega kadra, vsaj na raven, ki jo j nekoč že dosegal,"* je prepričan.

V Mariboru je trenutno med drugim v teku gradnja železniškega podvoza na Ljubljanski cesti, prihodnje leto naj bi se nadaljevala obnova Ptujске ceste. Ekipa novega župana Saše Arsenoviča ima še številne druge načrte, a je najprej napovedala izdelavo celovite prometne, urbanistične in ekonomske študije, na podlagi katere bi gradili nadaljnji razvoj infrastrukture v mestu. *"Maribor mora vedeti, kaj si želi. Ne moremo delati ad hoc, ampak je treba zadeve celovito in strokovno preučiti,"* je povedal podžupan Samo Peter Medved.

Vir: Lokalec.si